

„Vers,
eredj, légy
osztály-
harcos!”

**Száz éve
született**

József Attila

**Móni Ottó gondolatai
József Attila: Szocialisták
című verse kapcsán** (7. oldal)

A leírt korosztály

– Az egészségügyben dolgoztam. Az egyik legkeményebb krízis-osztályon. Betegeink a legszegényebb és a legeleesebb emberek közül kerültek ki. Akiket nemegyszer már olyan állapotban hoztak hozzánk, hogy az minden képzeletet felülmúlt. Olyan szörnyűségeket láttunk és tapasztaltunk közvetlen közelről, amelyek még a sokat megélt idős nővéreket is megrendítették, napról napra. Ezt az földi poklot megszokni nem lehet. Legfeljebb elviselni...

Az igazi értékek

– De ehhez olyan elhivatottság kell, amely szinte már teljesen felette áll a hétköznapi gondolkodásmódnak – folytatja Szilveszterné Albert Henriette. – Az az ember például, aki kizárólag a pénzért vagy profítért dolgozik, el sem tudja képzelni, hogy milyen érzés az, amikor a nővér megfogja a feléje nyújtott segítséget kérő kezét, és boldogan nyugtázza a hálás tekinteteket. És emiatt még arra is képes, hogy meglelt asszony létre hosszú heteket dolgozon jóformán pihenés nélkül. És mivel már jóformán beköltözött a kórházba, s a nővérszállón alszik, hetekig nem látja a családját sem.

– De vajon mennyi pénzért teszi ezt? – teszem fel a prózainak tűnő kérdést. Gondolván arra, hogy azért senkinek sem adják ingyen a közértben a kenyeret.

– Hát ha már az anyagiokról kérdez – válaszol fejcsóválva Henriette –, csak azt mondhatom, hogy ápolási asszisztensként alig kaptam a minimálbérnél valamivel többet. Persze az ügyeletek és a hétvégi, például a szombat éjszakai munkák felnyomták a pénzt, akár kilencvenezert forintig is. Azon azért el lehet gondolkodni, hogy: ez sok vagy kevés? Különösképpen akkor, ha ennyit dolgozik érte az ember, mondjuk úgy háromszáz órát egy hónapban. De véleményem szerint sosem szabad kapzsinak lenni, én még a minimálbérre is azt szoktam mondani, hogy az pontosan ötven ezerrel több, mint a semmi. „Hát igen – gondolom. – Így

beszél az, aki a front első vonalában él. És mivel jól ismeri a halált s a szenvedést, tudja, hogy mi mennyit ér. Mennyit ér a szeretet, vagy a munka, vagy akár a pénz...?”

– Am ki gondol éppen az anyagiakra akkor – folytatja Henriette –, amikor előtte fekszik egy elesett, segítségre váró ember? Tele fagyásokkal, beteg, koszosan, a lét s nemlét határán. És milyen hálások voltak nekem ezek a betegek! Anyira szerettem őket! Mellettük álltam akkor is, amikor már senkijük sem maradt. Pedig némelyiknek gazdag rokonai voltak, gazdag gyerekeik, ők mégis élet és halál mezsgyéjén tántorogtak, nyomorogtak. És milyen szenvedés mentek keresztül még itt lenni is! Emlékszem, amikor az a nagy tél volt, két évvel ezelőtt, a doktorok vizsgálat közben úgy vagdosták le az elfagyott, elhalt lábujjait, mintha csak egy foghúzáson lettek volna.

– Jóságos ég!... – vetem közbe. – Ez komoly?

Csendben elmosolyodik:

– Kedves uram! Ennél még cifrább dolgok is történtek, és történnek nap mint nap ebben az országban. Csak nem mindig a napos oldalt kell nézni, s akkor könnyen észreveheti az ember a világ árnyékos és keservesebb oldalát is.

Hajza végkimerülésig

– Hát nem csodálom – mondom –, hogy a végén csak otthagya ezt a munkahelyet, és eljött ebből a kríziskórházból.

(Folytatás a 3. oldalon)

ÜLÉSEZETT A MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA

Választási kongresszus: igen, tisztújítás: nem!

A Munkáspárt Központi Bizottsága január 22-én, szombaton tartotta az évi első ülését. A tanácskozáson sok érdeklődő párttag volt jelen Budapestről és a megyékből. Figyelemmel kísérte a pártfórumot a Baloldali Front és a Nótagezdekelt sok aktivistája is. A tanácskozás egész hangulatán érződött, hogy fontos döntéseket várnak a párt irányító testületétől. (A 67 fős testületből közel hatvanan vettek részt az ülésen, s változó létszámban az egyes szavazásokon.)

A tanácskozás elején a centenáriumi év alkalmából Móni Ottó színművész szavalta el József Attila két versét.

A Központi Bizottság elsőként Thürmer Gyula előterjesztésében a Munkáspárt 2005. évi feladatairól tárgyalt. A KB elfogadta, hogy ugyan ezen napirend keretében foglalkozzon a Baranya megyei elnökség rendkívüli tisztújító kongresszus összehívására irányuló kezdeményezésével is. A párt elnökének szóbeli előterjesztésében, a vitában – amelynek során nagyon sok KB-tag, megyei elnök kifejtette véleményét – és végül a KB döntéseiben világosan kialakultak az álláspontok.

Először is: A Központi Bizottság a párt politikai egységének erősítésé-

re és cselekvőkészségének javítása érdekében 2006. június 4-ére kiírta a párt 21. kongresszusát. A kongresszus feladata, hogy fogadja el a Munkáspárt választási programjának irányelveit, és bemutatkozzanak az országgyűlési képviselőjelöltjeink. (A KB ezt a döntést 52 igen szavazattal hozta meg.)

Másodjára: a KB elfogadta a „Rajtunk múlik, hogy mi lesz a sorsunk!” című, 2005. évre szóló feladattervet (52 igen szavazattal).

A feladatterv alapállása egyértelmű: „Ha érvényt szerzünk a többség akaratának, ha megerősítjük a Munkáspárt kommunista munkás jellegét, ha megszilárdítjuk a párt belső fegyelmét, akkor képesek leszünk mozgósítani meglevő forrásainkat, és képesek leszünk biztosítani nem csupán a választási felkészülést, de a párt jövőjét is.” (Az elfogadott dokumentumot teljes terjedelmében közöljük.)

Harmadszor: a Központi Bizottság külön szavazással döntött a rendkívüli tisztújító kongresszus ügyéről. A vitában egyértelművé vált a többségi álláspont: a rendkívüli kongresszusra nincs szükség, a személyi kérdések szétzilálják a pártot, a párt nem dolgozik, nem tudunk indulni a választáson, s mindez alapvetően

veszélyeztetné a párt jövőjét, létét. A szavazáson 39 KB tag elutasította a rendkívüli tisztújító kongresszust, 13-an támogatták azt, s ötven tartózkodtak. A párt elnöke az ülésen nyilvánvalóvá tette: a párt politikájában, a választási felkészülésben a többség akaratát kell keresztülvinni, s ezen az alapon az elnökség és a Központi Bizottság meg fogja védeni a pártot.

A Központi Bizottság második napirendi pontként – 44 igen szavazattal – elfogadta a választási munka végrehajtásának új határidőire vonatkozó határozatát (lásd 4. oldal).

Vitát követően döntött a KB a választások finanszírozásának irányelveiről is. (34-en támogatták az előterjesztést, ötven ellene szavaztak, négyen pedig tartózkodtak, Vajnai Attila a pénzügytájjal kapcsolatban külön javaslattal élt, amit 9 támogató szavazat mellett a Központi Bizottság többsége elvetett.) A döntésről, a párt pénzügytájjal kapcsolatban lásd írásunkat az 5. oldalon.

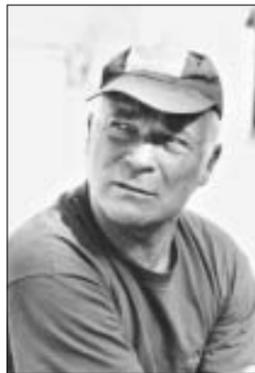
A Központi Bizottság egyebekben sem vette napirendjére Vajnai Attila javaslatát, amelyben 2005 márciusára pártszavazást kívánt kezdeményezni a „globalizáció elleni fellépésről”, illetve „az Európai Baloldali Párthoz való csatlakozásról”.

ISMÉT MOLDOVA!

**Előzetesen ismét csak
A Szabadságban**

Örömmel tudatjuk, hogy ez év márciusában megjelenik *Moldova György* Az utolsó töltny című önéletrajzi regényének harmadik kötete. A szerző jóvoltából a következő lapszámunktól ismét egyedül A Szabadság hasábjain olvashatnak részleteket a könyvből.

**TARTSANAK VELÜNK,
OLVASSUNK EGYÜTT!**

CIKKEINKBŐL

- ◆ Irán lesz Amerika következő célpontja?
- ◆ Vegyipari szabályozás és a tokaji bor ügye az EP-ben (2. oldal)
- ◆ Mit ad nekem a szakszervezet? Beszélgetés Fehér Józseffel
- ◆ Vissza a horthysta értékrendhez? (3. oldal)
- ◆ A szabadulás napja (5. oldal)

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Január 19. **Öt és fél évi tárgyalás után** aláírta az orosz–kazah határszerződést a két elnök, Vlagyimir Putyin és Nurszultan Nazarbajev. A két legnagyobb volt szovjet tagköztársaság között húzódik a világ leghosszabb, 7501 km hosszú szárazföldi határa. A két fél megállapodott az imasevői földgázlelőhely felosztásáról és közös távközlési műhold létrehozásáról.

Január 20. **Még mindig növekszik** a délkelet-ázsiai szökőár halálos áldozatainak száma. Az egy hónappal ezelőtti katasztrófában legkevesebb 220 000 ember vesztette életét és több tízezer az eltűntek száma. A leginkább sújtott Indonéziában mintegy félmillió hajléktalannál más ember lakik menekülttáborokban. A másik, leginkább érintett országban, Srí Lankán 38 000 ember halt meg, Indiában pedig 11 000.

Január 21. **Megfosztaná szavazati joguktól** az anyaországon kívül élő horvátokat Stipe Mesic régi-új elnök. Horvátország 1991-ben rögzítette alkotmányában, hogy a határon túli horvátokat megilleti a kettős állampolgárság és ennek révén a szavazati jog. Az esetleges változás érzékenyen érintené a Bosznia-Hercegovinában, illetve a Vajdaságban élő horvátokat.

Január 22. **Beiktatták** – a négy évvel ezelőtti után immár másodszer – elnöki tisztebe George Bush amerikai elnököt. Vallásos utalásokkal és pátosszal teletűzdelt programbeszédében Bush szinte kizárólag a szabadsággal foglalkozott. Szerinte a szabadság amerikai túlélése attól függ, mennyiben lesz sikeres ugyanez a szabadság más országokban. Belpolitikai tervei között szerepel a költségvetési hiány mérséklése és a társadalombiztosítás reformja.

Január 23. **Új baloldali párt** alakult Németországban Szociális Igazságosság Pártja – Választási Alternatíva néven. A munkaidő csökkentését, az 1500 eurós minimálbér bevezetését és a kormány szociális-gazdasági megszorító intézkedéseinek leállítását követelő párt indulni készül az észak-rajnai tartományi választásokon. A kormányzó szociáldemokraták szerint ez a lépés az erők szétforgácsolódásához fog vezetni.

Január 24. **Megemlékezősorozat vette kezdetét** a lengyelországi Auschwitzban. A náci koncentrációs tábort – ahol több százezer magyar zsidót is elpusztítottak – hatvan éve szabadította fel a Vörös Hadsereg. Az emlékhelyen fejezték hajt több állami vezető is, többek között az orosz, a francia, a német, a magyar elnök és az amerikai alelnök is. Történetében először az ENSZ közgyűlése is megemlékezést tartott.

Január 25. **Beiktatták hivatalába** az új ukrán államfőt, Viktor Juscsenkót, akinek egyik fő törekvése, hogy az ország az Európai Unió tagja legyen. A lakosság a korrupció és a szegénység felszámolásában reménykedik. Juscsenko Julia Timosenkót nevezte ki miniszterelnöknek, aki – többek között kétes vagyonszerzése miatt – az egyik legnépszerűlenebb politikus Kelet-Ukrajnában, így az ország megosztottságán aligha enyhíthet.

Irán lesz Amerika következő célpontja?

Bush elnök a második elnöki periódusra történt beiktatásakor ijesztő gondolatot fogalmazott meg. Szerinte az Egyesült Államok szabadságát azok az országok fenyegetik, ahol nincs szabadság. Ez a gondolat a szolgai médiában könnyen továbbfejleszthető. Az USA állapítja meg, hogy hol nincs szabadság, és annak módját is, hogyan teremthető meg. Emlékezzünk csak: az amerikai többsége elhitte, hogy Irak tömegpusztító fegyverekkel rendelkezik, és rakétáikkal eljuttathatják ezeket az amerikai nagyvárosokba. Ez ijesztő, de az még inkább, hogy miután kiderült: mindez hazugság volt, mégis Busht választották elnöknek.

A beiktatás napján Dick Cheney alelnök egy sajtóinterjúban kijelentette, hogy Irán titkos atomprogramja fenyegeti az USA biztonságát. Jóindulatú (és naiv) kommentárok Cheney nyilatkozatát csak „nyomásgyakorlásnak” minősítették, léteznek azonban olyan vélemények és érvek, amelyek az agresszió lehetőségét támasztják alá.

● Zbigniew Brzezinski – Carter elnök biztonsági tanácsadója – már tavaly novemberben felhívta a figyelmet arra (*Financial Times*, november 6.), hogy a Bush-adminisztráció új-konzervatív tagjai Irán elleni háborúba akarják sodorni az országot. A támadás egységbe

forszataná az uralkodó reakciós egyházi vezetést és a demokratikus reformokra törekvő ellenzék, tehát az USA céljával ellentétes. Brzezinski szerint az USA jobban tenné, ha belenyugodna abba, hogy Irán is atomhatalommá válik, mint ahogy beletörődött Pakisztán és India esetében is.

● A *Sunday Times* 2005. január 23-ai számában Straw brit külügyminiszter hangsúlyozta azt a meggyőződését, hogy Nagy-Britannia, Franciaország és Németország közreműködésével, diplomáciai úton kell és lehetséges rendezni az USA és Irán közötti atomvitát. A lap megjegyzi: Straw azt kívánta kinyilvánítani, hogy nem óhajt

egy második közel-keleti háborúban is részt venni. Straw – és Brzezinski – tehát lehetségesnek tartja az Irán elleni támadást.

● Irakkal ellentétben Irán rendelkezik olyan rakétákkal (Shahab-3 típus, szovjet alapú kínai továbbfejlesztés), amelyek a Golf-régióban lévő amerikai támaszpontokat elérhetik. Ürügynek ez nem rossz.

● Becslések szerint Irán gázkinccse 26 trillió köbméterre tehető, második legnagyobb a világon. Ennek kitermelését Bush és csapata azzal akarta megakadályozni, hogy az úgynevezett „Irán-Líbia-szankciók” törvényben szigorú büntetéssel fenyegette meg azokat a cégeket, amelyek 20 millió dollárnál nagyobb összeget fektetnek be ezen országok olaj- és gáziparába. E törvénnyel nem törődve Kína és Irán a következő 25 évre 200 milliárd dolláros üzletet kötött, amely iráni olaj- és gázszállításokat tartalmaz, valamint kínai részvételt az olaj- és gázkutatóban, kitermelésben és vezetékek építésében.

● Az Egyesült Államok számára kiemelkedő jelentőségű stratégiai probléma Kína megjelenése Iránban. Henry Kissinger tavaly november 6-án, Bush újraválasztásakor, az *International Herald Tribune*-ben „Most vissza az új világrend meghatározásához” címmel írt cikkében Kína potenciális szuperhatalommá válását napjaink történelmileg legfontosabb eseményének minősíti. Mint ahogy Irak esetében az orosz és francia olajüzletek érvénytelenné váltak, Irán megszállása súlyos csapás lenne az energiaigényes kínai gazdaságra.

Az iráni rendszer vallási alapokon szervezett diktatúra. Bush elnök Irán megszállása esetén is hivatkozhatna arra, hogy egy diktatúrát döntöttek meg, ugyanúgy, mint Afganisztánban és Irakban. Ez az érv egybecsengene az új reklámszöveggel, amely szerint, ha egy országban nincs szabadság, az fenyegetést jelent az USA biztonságára.

Pesti Lajos

A huszonötök Európájából jelentjük

● Az auschwitzi koncentrációs tábor felszabadulásának 60. évfordulója alkalmából, január 27-én az *Európai Parlament emlékülést tart*, amelyen a képviselők várhatóan elfogadják egy az antiszemitizmust és a fajgyűlöletet elítélő határozatot. A javaslat szövegezői között azonban *éles viták* vannak, amelyek nehezítik a közös álláspont kialakítását. *Boguslaw Sonik* (lengyel Civil Platform) kijelentette, hogy elutasítanak minden utalást arra, hogy Auschwitzot a lengyelek építették fel. *Sarah Rudolf* angol képviselőnő a tömeggyilkosságokért a felelősséget nem a „németekre”, hanem a „német náciakra” akarja hárítani. A német *Daniel-Cohn Bendit*, a zöld frakció vezetője kijelentette, hogy „az antiszemita hullám és a zsidók elleni pogromok jóval Lengyelország német megszállása előtt kezdődtek meg”. A francia *Martine*

Roure szerint „nem lehet megtiltani egyes lengyel állampolgárok felelősségének a felvetését, miként ez a francia kollaboránsok esetében is megtörtént”. *Josep Borrel*, az EP elnöke valamint a parlamenti frakciók vezetői *személyesen részt vesznek* az egykori haláltáborban rendezendő megemlékezésen.

● *Michel Barnier* francia külügyminiszter és *Michele Alliot-Marie* hadügyminiszter január 21-én Moszkvában tárgyalásokat folytattak orosz kollégáikkal, *Szergej Lavrovval* valamint *Szergej Ivanovval*. A megbeszélések középpontjában Oroszországnak az *európai biztonsági és védelmi rendszerben* való részvétele volt. Moszkva az együttműködés példájának a NATO és Oroszország közötti partnerségi viszonyt tekinti, ahol nincsenek zárt tömbök, hanem az egyes államok együttesen hoznak döntéseket a biztonsági kérdésekben. *Michel Barnier* hangsúlyozta, hogy „az EU nem hasonlítható a NATO-hoz”, és meg fogják találni „a közös döntések kialakításának valamint az operatív együttműködésnek a formáit”. A francia diplomácia vezetője azt mondta, hogy az *iráni atomprogram ügyében* „a békés megoldásnak nincs alternatívája”, Lavrov

orosz külügyminiszter szerint „a partnerségnek a felek teljes egyenlőségén kell alapulnia, és „közös erőfeszítéseket kell tenni Iránt, Irakot, Észak-Koreát, Koszovót, a Közel-Keletet valamint Afganisztánt érintő fontos kérdések megoldására”. A minisztereket fogadta *Putyin* elnök is, aki kijelentette, hogy *Franciaország Moszkva „kiemelt partnere”*.

● *George Bush* amerikai elnök tervezett európai útja során, február 22-én az Európai Bizottság székhelyére, *Brüsszelbe* érkezik, ahol többek között találkozik *Barrosóval*, az EB elnökével is, aki portugál miniszterelnökként lelkes támogatója volt a közel két éve tartó iraki háborúnak. Amerikai diplomaták tájékoztatása szerint Bush programjában egyelőre nem szerepel a strasbourgi Európai Parlamentbe látogatás, amely február 21. és 24. között tartja plenáris ülését. Az Európai Néppárt és a szocialisták frakciója szívesen látná Busht a parlamentben, de attól tartanak, hogy a kommunista és a zöld frakciók tagjai megzavarnák Bush beszédét, ahogy ez korábban Reagan látogatása alkalmával történt. A baloldali képviselők viszont azt hangsúlyozzák, hogy az elnök parlamenti fel-

szólalásának csak akkor lenne értelme, ha Bush szavaira válaszolhatnának is.

● *Jacques Chirac* francia elnök a parlamenti pártok vezetőivel folytatott konzultációi során találkozott *Marie-George Buffet*-tel, a Francia Kommunista Párt országos titkárával. A megbeszélések témája az *európai alkotmány jóváhagyásával* kapcsolatos, idén tartandó népszavazás volt. Chirac azt hangsúlyozta, hogy a referendum „nem politikai kérdés”, hanem egy olyan alkalom, ahol a „franciai véleményt nyilváníthatnak Európa jövőjéről”. Buffet aszszony szerint nem lehet azt állítani, hogy egy apolitikus és a belpolitikától független vita zajlik. „A liberális túlsúlyú alkotmánytervezet évti-zedekre meghatározza a kontinens jövőjét.” A kommunisták és más erők „nemmel” szavaznak, mert a liberális rendszerrel szemben egy *szociális, demokratikus szellemű Európáért* küzdenek. *Marie-George Buffet* azt kérte Chirac elnöktől, hogy a választók megfelelő tájékoztatása érdekében a „nem” sikeréért folytatott kampány *részessüljön anyagi támogatásban*, és véleményük a médiában is megfelelő teret kapjon.

– Munkatársunktól

Vegyipari szabályozás és a tokaji bor ügye az EP-ben

Az Európai Parlament január 19-én, szerdán bizottságközi nyilvános meghallgatást tartott a REACH (*Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals – Vegyi Anyagok Regisztrálása, Bevizsgálása és Engedélyezése Rendszer*) nevű, átfogó vegyipari reformcsomagról Brüsszelben, az Európai Parlament épületében. A reform célja az Európában piacra kerülő vegyi anyagok egységes szabályozása.

Az Európai Bizottság rendeletjavaslata az emberi egészség és a környezet védelme érdekében mintegy 30 000 vegyi anyag regisztrálását, bevizsgálását és engedélyezését írta elő az elkövetkezendő 11 év alatt. A javaslat vitát váltott ki a törvényhozás, a környezetvédők és az ipar között. Mindenki számára nyilvánvaló a szabályozás szükségessége, ám a végrehajtás költségei terhet jelenthetnek az ipar egyes ágazataira és szereplőire, valamint az európai vegyipar világ-szintű versenyképességére.

A meghallgatáson az említett bizottságok mintegy harminc szakértőt kértek fel az egyes ágazatok, érdekcsoportok, szervezetek, kormányok álláspontjainak ismertetésére. Az Ipari bizottság *dr. Körrvényessy Gyulát*, a Magyar Vegyipari Szövetség munkatársát hívta meg, aki előadásában arról is szólt, miféle reményeket és veszélyeket rejthet magában a REACH tervezete az európai vegyipari kutatás és fejlesztés jövőjére nézve. Elmondta, hogy a reformtól várják az állatokkal folytatott kísérletek helyettesítését alternatív módszerekkel, valamint a veszélyes vegyi anyagok biztonságosabb, új fejlesztésű anyagokkal való leváltását. A reform pozitív hatással lehet a vegyipar innovatív képességére is.

Herzog Edit magyar képviselő a REACH kis- és középvállalkozásokra gyakorolt hatásáról tett fel kérdést a bizottságban. A résztvevők az elmúlt időszak tapasztalatát számba véve egyetértettek abban, hogy a kis- és középvállalkozások nincse-

nek felkészülve a REACH végrehajtására, nincsenek meg hozzá a szükséges eszközeik. Ennek következtében elképzelhető, hogy a vegyipari anyagok általuk előállított 40 százaléka gazdaság- talanság következtében kiszorulhat a piacról. Ez a közép- és kelet-európai országokban, ahol a kis- és középvállalkozások részaránya még nagyobb, a vegyiparban akár a 60 százalékot is elérheti s visszavetheti a fejlesztést is, amelyben ugyancsak komoly szerepet játszanak ezek a vállalkozások.

A résztvevők egyetértettek abban, hogy ez lesz az elkövetkező időszak vitájának a témája és munkájának központi feladata.

*

Tabajdi Csaba és Glattfelder Béla, az Európai Parlament Mezőgazdasági Bizottságának tagjai közösen írtak levelet a „Tokaji” bormegnevezés

védelmében *Mariann Fischer-Boel* asszonyhoz, az Európai Bizottság mezőgazdasági és vidékfejlesztési biztosához, *Fernand Bodenhez*, az Európai Tanács soros elnökségét betöltő *Luxemburg mezőgazdasági miniszteréhez* és *Peter Mandelson kereskedelmi biztoshoz*.

A képviselők levelükben figyelmeztettek a „Tokaji” névhasználatára vonatkozó ausztrál kérés veszélyeire. A WTO keretei között folyó EU–ausztrál borkereskedelmi tárgyalásokon Ausztrália jelezte: szeretné a „Tokaji” megnevezést használni. A kérés teljesítése sérti Magyarországot, Szlovákiát és a tokaji bortermelők érdekeit. Az Európai Bizottság illetékes fórumain hazánk a kérés elutasítását kezdeményezte. A magyar javaslatot nyolc másik tagállam – köztük a nagy bortermelő országok – támogatja, mivel az ausztrál követelés teljesítése veszélyes precedenst teremtené az európai agrártermelők szempontjából.

– Tudósítónktól

A leírt korosztály

(Folytatás az 1. oldalról)

– Ne gondolja, hogy a nehéz munkakörülmények vagy a betegek miatt jöttem el onnan. És nem is a pénz miatt. Aki ismeri az egészségügyet, az tudja, hogy ha az ember rászánja magát, hogy otthagyja a kórházat, akkor nem elsősorban az alacsony fizetés miatt teszi ezt, hanem az örületes túlhajszoltság miatt. Ügyelet, ügyelet után, 12 órás, 24 órás, és egyre többet aludtam benn a munkahelyemen. De hát milyen élet az, amikor az ember hétfőre nem látja a párját, gyerekeit, kutyáit, macskáit? Azért 44-45 éves korban ez már járna az embernek, hogy legalább esztendőként együtt legyen a szeretteivel.

– Ám amikor még nem is aludtam benn – folytatja – és hazamentem este, abban sem volt sok köszönet. Hiszen majdnem négy órát kellett utaznom oda-vissza, nap mint nap. Pilisen lakom, Budapesttől ötven kilométerre. Kelés négykor, hogy hétre beérjek, végzek este hétkor, hazaérek tízre. De másnap reggel már vissza kell menni! Aludhatok esetleg négy órát, és mint feleség, mint anya még semmit sem teljesítettem.

Egy pillanatra megáll, és csóválja a fejét.

– Ráadásul előjött ez a térdproblémám – mondja. – Mindenki tudja, hogy az ápolási asszisztens, a kishővér munkája mennyire strapás, erős fizikai munka. Ülne nem lehet egyetlen percet sem, és némelyik beteg, akit emelgetni, tisztába tenni vagy fürdetni kell, gyakran megvan jó száz kiló súlyú is. Egy idő után ez egy bizonyos kor után a nővérek kezdenek úgy mondani „elhasználódni”. Ez különféle egészségügyi problémákat hoz ki, mint például nálam ezt az erős térdfájdalmat és időszakos járóképtelenséget időjárás-változáskor.

– Mit csinált, miután felmondott a kórháznak? – kérdezem.

– Elmentem a helyi munkügyi hivatalba, hátha ki tudnak közvetíteni valami közelebbi munkahelyre.

– És sikerült?

– Nem igazán. Nem találtak nekem munkát három órányi utazási távolságon belül. Ez ugyanis a maximális idő. Három óra utazásnál messzebbre, hivatalosan nem követhetnek ki.

– És aztán?

– Csak teltek a hónapok, és nem sikerült találniuk a képzésemnek megfelelő munkahelyet száz kilométeren belül. Kaptam a munkanélküli-segélyt, de az már időközben lejárt, s most már az sem jön. Talán az önkormányzat kiutal némi szociális támogatást.

– Önállóan, a munkügyi hivataltól függetlenül kerestek más munkát?

– Hát persze! – néz rám szemrehányóan. – Folyamatosan. Állandóan. És már nem is csak a szakmában. Egy idő után szinte mindegy, mit dolgozik az ember, csak dolgozhatson. De aztán rájöttem, hogy miért keresek hiába! Mert ha egy leendő munkaadó megtudja a koromat, akkor kész. Már nem vesz föl. Persze nem mondja ki, hogy a korom miatt, hanem rögtön valami más indokot talál. Többnyire azt, hogy már betelt az állás. És ez még a jobbikat! De van, amikor elkéri az adataimat, a telefonszámomat azzal, hogy majd értesít. És ez a leg-

rosszabb! A tétlen várakozás. Mikor az ember úgyis tudja, hogy nem veszik föl, mert már elmúlt negyven, csak nem merik kimondani.

– Ha nincs fölírva a nevem a telefonszámom – folytatja fejcsoválva – legalább húsz helyen, akkor még keveset is mondok. Aztán csak várok, telnek a napok, és később persze megtudom, hogy időközben már betöltötték az állást. És szinte minden esetben egy fiatalabb nővel. Aki még nincs harminc éves sem. Hát milyen élet az, amikor az ember hétfőre nem látja a párját, gyerekeit, kutyáit, macskáit? Tán önérik nagy munkatapasztalatuk van? Hisz az idősebb nővérek mindig is türelmesebbek voltak a betegekkel, mint némely arrogáns fiatal. Vagy azok eleve alacsonyabb bért kérnek? Nem hiszem, mert nekem is sokszor csak a minimumot ajánlották. Engem az háborít fel a legjobban, hogy egyszerűen leírták a korosztályomat. Azokat, akik az ötvenes évek végén és a hatvanas évek elején születtek.

Sosem adja fel

Miközben beszél, folyamatosan jár a keze. No, nem éppen kötöget, ahogyan ezt egy közepkorú vidéki asszonytól elvárna az ember. Nem is kukoricát morzsol, hanem egy terrakotta szobrocskát készít. Egy aprócska emberi alak bontakozik ki finom ujjai alól.

– Hát igen. Mostanság munka helyett (vagy inkább munkagyánánt?) szobrászkodom. Hogy most ezt milyen tevékenységnek számít, még nem dönt el – mondja, miután leteszi elem az agyagból összegyűrt alakot. Csodálkozva nézem. Egy juhász. És meglepően életmű. S finoman kidolgozott.

– Még ki kell égetni – fűzi hozzá. – És aztán kész. Akár el is adható.

– „Akár el is adható” – visszhangzik a fejemben, miközben lenyűgözve mustrálgatom a mindössze ujjnyi hosszúságú miniatűr szobrocskát. És a többi, ott fenn a polcon, a már kiégetetteket. Én, aki rajongok a képzőművészetért, és csodálom a nagy szobrászokat, például Kovács Margitot vagy Michael Moore-t és műveiket, úgy vélem, hogy ezek a kis szobrok is közéjük illenek. A nagyok munkái közé. Mert amilyen kicsik, olyan finoman kidolgozottak, és gondolatilag hatalmasak. Királyok, parasztok és megdöbbentő csuklyás középkori figurák. S ott áll maga a Kaszás is, amely mintha egyenesen Bergman: A Hetedik Pecsét című filmjéből lépett volna ki. És látom még Munch: Sikoly című híres festményét, csak kicsiben és három dimenzióban.

Úgy vélem, mire Henriette-nek végre bejön valami állás, lehet, hogy addigra már felkapott szobrászművész lesz. Mert mindegyik munkája piacképes. És ő sosem adja fel. Nem olyan típus. Nem találunk munkát? Hát teremtsünk akkor magunknak.

Bár kialakulatlan még, de azt hiszem, a legjobb úton halad. Ha megtalálja a lehetőséget, hogy hogyan adja el a szobrait, és netán az új európai pályázatok felhasználásával némi segítséget, inspirációt is kap ehhez – akkor talán tiszta út nyílna számára, egyenesen a siker felé.

Fort András

Mit ad nekem a szakszervezet?

Beszélgetés FEHÉR JÓZSEFFEL, az MKKSZ főtítkárával

Erre a hétre sztrájkot hirdetett a Volán 15 ezer dolgozója, illetőleg a Közúti Közlekedési Dolgozók Szakszervezete. Csupán azért függesztették fel ideiglenesen, mert az utolsó percben újabb ajánlat érkezett telefonon a munkaügyi minisztertől. Ha ez nem történik, akkor az ország háromszáz településéből kétezerben hétfőn két órára megszűnik az autóbuszjárat. S a dolgozók, diákok nem jutnak célba...

Az idei év első komoly figyelmeztetését helyezték kilátásba. A mind nehezebb megélhetés miatt. Mégis, az érdekvédelmi szervezetek tagsága egyre fogy, kiállásuk sok esetben hatástalan a tőkéssekkel, a multikkal, a bankárvilággal szemben. Mind gyakrabban hangzik el a kérdés: mit ad nekem a szakszervezet, miért fizessem a tagdíjat?

Érvényesíteni a tagság igényét

– Tényleg, miért is? – tettük fel a kérdést Fehér Józsefnek, a Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete főtítkárának a Puskin utcai székházban.

– Megfigyelhető, hogy ha nyugodtabb a gazdasági légkör, a munka világa, az emberek hajlamosabbak, az előbbi kérdés alapján, hogy megszüntessék viszonyukat az érdekvédelmi szervezettel. Ha viszont nyugtalanabb a helyzet, gyárak bezárása fenyeget, elbocsátások, akkor a ragaszkodás nagyobb a szakszervezethez. S különösen ha azt látják az emberek, hogy valós érdekeikért csak szervezetenként lehetnek fel.

– Erdemes ezért a múltat is vizsgálni, amelyikből a jelen gondolj, eredményei egyaránt születtek. Szakszervezetünk elődjének tekintik a múlt században alakult közalkalmazottak szakszervezetét, amely aztán 1989. november 13-án alakult

újra, a rendszerváltás környékén, amikor is mást sem hallhattunk, mint „demokratikus”, „független”, „autonóm” s egyéb hangzatos jelzőket. A lényeg azért egy volt: atomizálni a szakszervezeti mozgalmat, mégpedig hogy jobban érvényesüljön az „oszd meg és uralkodj” elve!

– Közé van ennek a jelenhez?

– Persze, hiszen tagságunk, amely harmincezer jelenleg, számos megoldatlan gondot hozott magával, közöttük a megélhetés, a bérezés gondját. A fellépés súlya, hatékonysága más egy szerényebb méretűvel. Nekünk szembe kell néznünk a legnagyobb és legjelentősebb munkáltatóval, az állammal, a kormánnyal, érvényesítenünk tagságunk véleményét, akaratát, igényét.

máról, akár a bérekről vagy a jövőről van szó.

– Az idők, a harc módszerei változnak, mikor mi a leghatékonyabb?

– Igen, megszűnt a nagy iparvállalatok rendszere, nincs hatalmas méretű

kohászat, vasipar, vegyipar, állami gazdaságok rendszere, más a struktúra. Viszont vannak „szírién hangok” ezzel kapcsolatban: „A szakszervezet túlhaladott intézmény. A múlt század érdekvédelmi rendszere volt a tömeges szerveződés.” Igaz, változó a világ, változik benne az érdekvédelmi munka. S ahhoz, hogy megértsék az

Fehér József

emberek, egy-egy szakma dolgozóit, hogy szükség van az erő összefogására, s a kérdés: mit ad nekem a szakszervezet helyett arra kell válaszolni: mit tesz értem a szakszervezet? A válasz röviden: védelmet nyújt!

Elsődleges a munkahelyek védelme

– Nálunk inkább élnek a hagyományos formák, hiszen a munka természete is jórészt változatlan: a minisztérium minisztérium, a helyi törvényhatóság a község-házán van, a földhivatal földhivatal, az adót az adóhivatalban intézik, az iskola iskola, a kórház kórház. A rendszerváltás előtt egymillió ember tartozott a közszolgálatba, most nyolcszázézer. Bizonyos alapellátások átalakultak...

– Dehát más és más foglalkozások tartoznak ide...

– Ezért is van az egészségügyieknek, a pedagógusoknak, a köztisztviselőknek, közalkalmazottaknak külön szakszervezetük, és azokon belül a szakmáikat külön szakmai tanácsok, nagy hatáskörrel bíró szakmai tagozatok. A sajátos érdekek megfogalmazása a tagság igénye szerint. Ez van a mi szakszervezetünkben is.

– És mit takar a „mit tesz értem a szakszervezet” jelentése?

– Azt fedi, hogy például a

kollektív szerződés megkötésekor, a béremelések küzdelmében, az elosztásnál a szakszervezet képviseli a tagság, de egyúttal az egész terület dolgozóinak érdekeit. Ma már a segély, az üdülés nem elsősorban tényező a mozgalmi munkában. Jelentősebb: a mit tesz értem – amikor a béremelésért küzd, amikor az alapszervezet a teljesítmény, az igazság szerinti elosztásért száll szembe a munkáltatóval, amikor az elbocsátások ellen, a munkahelyek megtartásáért harcol. Ezt végigvinni jórészt a szakmát, a közös értékeket vállalókkal lehet. Akik nemcsak a tagdíjjal, hanem a véleményükkel, akaratukkal, igényükkel, egyszóval a szolidaritásukkal vannak jelen az érdekvédelmi szervezetben. Történetesen nálunk a köztisztviselők és közalkalmazottak szakszervezetében.

– Azt gondolom, ezt jórészt az idősebbek, a szakmai múlttal rendelkezők ismerik fel, képviselik tudatosan, de mi a helyzet a fiatalokkal?

– Szerencsére a miénk eléggé fiatal gárda. De gondolunk kell a szakszervezet jövőjére is, az ifjú pályakezdőkre, a fiatal szakemberekre, akiknek sajátos gondjaik vannak. Hozzájuk csak akkor lehet közel kerülni, ha az életkori sajátosságot figyelembe vesszük. A csak őket foglalkoztató gondokat. Segítségét jelent számukra például az állami kezesség létrejöttében, nem utolsósorban szakszervezeti sürgetésre.

– Még az idén ifjúsági találkozó lesz a szervezetalakításra, a szakmai gondok megbeszélésére, a helyzetük felmérésére és konferencián, a SZEF ifjúsági szervezet létrehozásában is gondolkodik. Igaz, tért hódít az a vélemény, hogy az ifjúság közbömbös, apolitikus, de ez így nem igaz. Érdeklük a közügyek, az élet, a saját boldogulásuk, s erre – amiként a munka világában résztvevőknek – a szakszervezeti mozgalomnak válaszolnia kell.

Mártonfy Mihály

TÚLHALADOTT NÉZETEK ÚJ MEGVILÁGÍTÁSBAN

Vissza a horthysta értékrendhez?

A mai magyar elit konzervatív szárnya eszmei gyökereit a középkorban és a Horthy-rendszer gondolatvilágában keresi. Tisza, Horthy, Bethlen, Teleki, Gömbös a két világháború, a negyedszázados fasisztoid kurzus, az 1956-os ellenforradalom „új” megvilágítást kapott. Előkerültek a sublótókból a naftalin-szagú nézetek, mit sem törődve azzal, hogy a modern tudományok túlhaladtak rajtuk.

A minap emlékeztek meg a doni katasztrófa 62. évfordulójáról. A diplomokban, közte- reken gyűltek össze a gyászolók, nosztalgizálók és historizáló büvészek, hogy a második hadsereg heroizálásával erősítsék fel hamis nemzetudatukat, szítsák a nacionalizmust, s önkritika, büntudat helyett felsőbbrendűségüket táplálják. Az emlékezés jó alkalom volt arra, hogy nyílt, szovjetellenes hangnemben védjék meg Horthyék „szent”, antibolsevista háborúját és a magyar haza védelmével indokolják a voronyezi véres hadjáratot.

Látni kell, hogy Trianon és Voronyezs között szerves kap-

csolat volt. A kormányzó a revízió reményében lett engedelmese csatlósa Hitlernek. A két bécsi döntés elkötelezte Horthyt az agresszió mellett. A magyar államfőt nem geopolitikai kényszerek vitték a fasiszta koalícióba (Antikomintern Paktum, Háromhatalmi Egyezés), hanem maga követelte ki a „partnerséget”. A Barbarossa-terv ugyanis szölt Románia részvételéről, de Magyarországról hallgatott. A verseny Erdélyért Hitler karjaiba kergette mindkét országot.

Hazánk tehát – a németek oldalán – megtámadta a Szovjetuniót. Jány katonáinak útja nem záródokok sétagaloppja

volt, hogy megtekintsék Voronyezs székesegyházát. Történt itt fosztogatás, erőszak, népirítás a javából! A második magyar hadsereg 1943. január 13-án a Don-kanyarnál megsemmisítő vereséget szenvedett. Szomorú, hogy így van, de az elesettek és túlélők nem hősök, hanem eszközök és áldozatok. Sajnálatos, hogy a súlyos kalandért nem Hitler és Horthy teszik felelőssé, hanem a Szovjet Hadsereget, mely a hazáját védelmezte, s amely Nagy-Britanniával, Franciaországgal és az USA-val harcolt egy oldalon! A háborút magyar nézőpontból igazságosnak minősítük, mert célja az emberiség megmentése volt a bolsevizmus veszélyétől. Hazánk felszabadítását megszállásnak tekintik, felnagyítva az „oroszok” helyenként kétségtelenül elkövetett atrocitásait. Volt ebben törtélests mindazért, amit a „hönvédek” műveltek Ukrajnában.

Itt említés történik nők megerősököléséről, „zabralásról”, arról pedig igen kevés szó esik, miként segítették a szovjet katonák az éhező nőket, gyermekeket. Arról sem tesznek említést, milyen támogatást kapott a lakosság a rend megeremtéséhez, iskolák, templomok, hidak, kórházak felépítéséhez. Az élet beindulása elképzelhetetlen lett volna nélkülük. A Vörös Hadsereg 150 000 harcosa esett el térségünkben, felszabadítva az országot a fasiszta megszállás alól.

Az agresszorokat semmi felelősség nem terheli a vérfagyasztó háborús bűncselekményekért? Nem helyezkedhetünk arra az álláspontra, miszerint bármilyen gazdaságot elkövetünk másokkal szemben, de jaj annak, aki bennünket ezért kérdőre mer vonni. Tetszetek volna nem megtámadni a Szovjetuniót!

Hegedűs Sándor

Rajtunk múlik, hogy mi lesz a sorsunk!

A Munkáspárt 2005. évi feladatairól

Az idei esztendő több szempontból meghatározó lesz a Munkáspárt életében. Van mire támaszkodnunk! A Munkáspárt 15 év alatt szerzett erkölcsi tekintélye fontos erő. A párt országos szervezetsége a választási indulás alapvető és megbízható záloga. A népszavazási kampányban szerzett ismertségünk erőt ad mindannyiunknak.

Igaz, komoly gondjaink is vannak. Aktív gárdánk megcsappant, sok elvtársunk megfáradt, kevés a pénzünk. Ráadásul a párton belül kirobbantott vita sok tagunkat elbizonytalanított.

2004-ben felvillant a párt szétrombolásának veszélye. Megállítottuk ezt a folyamatot. Megállítottuk, de még nem szüntettük meg teljesen. A párt sorsa rajtunk áll vagy bukik! Ha érvényt szerzünk a többség akaratainak, ha megerősítjük a Munkáspárt kommunista munkáspárt jellegét, ha megszilárdítjuk a párt belső fegyelmét, akkor képesek leszünk mozgósítani meglévő forrásainkat, és képesek leszünk biztosítani nem csupán a választási felkészülést, de a párt jövőjét is. Ha nem, óhatatlanul veszélybe kerül a párt választási indulása és egész jövője is.

Mi élni és dolgozni akarunk! A Munkáspárt 2005. évi tevékenységében az alábbiakból induljon ki:

1. A mai tőkés viszonyok között nekünk a munkás, a Munkáspárt érdekeivel kell törődnünk! Magyarországon a tőkés rend stabilizálódott. A politikai küzdelmek nem a tőkés rend hívei és ellenfelei között zajlanak, hanem alapvetően a két táborra oszlott politikai elit, a szocialista-liberális blokk és a konzervatív blokk harcát jelentik. Harcuk célja a kormányzás megtartása, illetve megszerzése, a még hátralevő privatizáció bevételei és az EU-tól várható pénzkezelési jog megkaparintása.

A két tőkés politikai csoportosulás közös célja a magyarországi tőkés rend további erősítése, az osztályharc elfojtása, a multinacionális tőke és a hazai nagytőke érdekeinek érvényesítése. A két csoportosulás között lényeges eltérések vannak, ezek azonban a dolgozó rétegek érdekei szempontjából másodlagosak.

A két tőkés csoportosulás küzdelme az Európai Unióban általánosan elfogadott polgári demokrácia normák szerint zajlik. **Magyarországon sem most nincs, sem 2005-ben nem kell számolni szélsőjobboldali, vagy fasiszta fordulat veszélyével.**

A Munkáspárt számára nem egyik vagy másik politikai csoportosulás érdekei a fontosak, hanem a munkások, a dolgozó emberek, a Munkáspárt érdekei. Feladatunk nem az, hogy valamelyik tőkés csoport érdekeihez igazodjunk, hanem az, hogy a munkásság és a Munkáspárt érdekeit a lehető legjobban érvényesítsük.

2. Kemény harc várható és erre fel kell készítenünk önmagunkat és a pártot! A politikai harc 2005-ben várhatóan éleződni fog. A politikai erőviszonyok a 2002. évi arányokhoz képest nem változtak meg lényegesen. Egyik tábor sem volt képes lényegesen bővíteni szavazóit. A Fidesz baloldali demagógiája nem tudott tömegeket a jobboldal mellé állítani. Az MSZP-nek ugyancsak nem sikerült a fasiszta veszély súlyosításával megváltoztatni az erőviszonyokat.

A társadalomban ugyanakkor számos területen nő az elégedetlenség. Ezt mutatták az elmúlt hónapok gazdatüntetései, a kórházsztrájkok, de a december 5-ei népszavazás is. A társadalmi elé-

gedetlenség korlátozottan ugyan, de kezd kifejeződni. Ez aggodalmat szül a tőkés csoportoknál.

A két blokk egyre keményebb és eddig szokatlan módszereket fog alkalmazni. Az MSZP meghirdette és a gyakorlatban már alkalmazza a negatív, mindent és mindenkit támadó, lejárató, övönaluli módszereket alkalmazó taktikáját. Az MSZP is baloldali demagógiakampányba kezdett, frontálisan támad, beveti a média minden eszközét. A Fidesz a baloldali demagógiát folytatja, és egyre inkább támadja a szocialista-liberális blokkot.

3. A választási felkészülésben nagy késésben vagyunk, de ha összeszedjük magunkat, ha erre koncentrálnunk, képesek vagyunk indulni! 2006 tavaszán parlamenti választások lesznek. A Munkáspárt 2004. szeptemberi döntése alapján önállóan indul a választásokon. A választásokon való indulás megköveteli, hogy képes legyen a 176 egyéni választókerületben jelöltekkel találkozni, majd a szükséges kopogatócédulákat összegyűjteni. A Munkáspárt képes ezt a feladatot elvégezni.

A választási felkészülésben – a párton belül kirobbantott vita miatt – négy-öt hónapos késésben vagyunk. Számos szervezeteinkben el sem kezdődött a munka. A lemaradás májusig behozható, ha valamennyien akarjuk.

4. A párt politikájában a többség akarát kell követnünk, és dolgoznunk kell! A pártnak kialakult vita a párt alapvető kérdéseit érinti: kommunista munkáspárt vagyunk-e vagy értelmiségi-középosztály-párt; együtt megyünk-e a szocialistákkal vagy nem; fegyelmelt kommunista párt vagyunk, vagy hálózatjellegű köztelen szerveződés? A párt Központi Bizottsága 2004 őszén két alkalommal is állásfoglalást adott ki a vitás kérdésekben. A KB-döntések és a megyei-budapesti aktívák alapján világossá vált, hogy a párttagság túlnyomó többsége elutasítja a pártellenzék fellépését.

Ez a politikai egység megfelelő és elegendő alap ahhoz, hogy a párt ellensúlyozza a pártellenzék fellépésének következményeit és felkészüljön a 2006. évi választásokra. Ehhez elengedhetetlen, hogy megtegyük az alábbiakat:

- Erősítsük meg a Munkáspárt kommunista munkáspárt jellegét, szilárdítsuk meg a párt szervezeti rendjét és fegyelmét.
- A párt Központi Bizottsága határozottan lépjen fel a pártellenzék minden újabb támadása ellen, és folyamatosan állítsa maga mellé a párttagság többségét.
- A párt vezető szervei végezzék el a konkrét munkafeladatokat és mutassanak példát a párt helyi szervezeteinek.
- A pártelnökség tagjai elkészített terv szerint keressék fel a budapesti alapszervezeteket.
- Az elnökség tegyen lépéseket a pártélet normalizálására az érintett megyékben.

5. A Központi Bizottság összehívja a párt 21. kongresszusát 2005. június 4-ére. A kongresszus napirendje: a Munkáspárt választási programja irányelveinek jóváhagyása, a jelöltek bemutatása.

A párt 22. tisztújító kongresszusára a szervezeti szabályzattal összhangban, 2006-ban, a választások után kerüljön sor.

6. Támadásunk fő iránya: kórház, lakás, munkahely, munkatörvénykönyv. A kórház-privatizáció elleni kampányunk megmutatta, hogy a Munkáspárt képes sikereket elérni, ha minden szellemi, szervezeti erejét egy-egy társadalmilag fontos kérdésre összpontosítja. 2005-ben folytatassuk a kórházakért folytatott küzdelmet, és nyissunk frontot két új kérdésben: a lakástémában és a munkatörvénykönyv kérdésében.

- A kórház témában három irányban folytassuk a munkát. Egy: tartsuk szemünket a kormány tevékenységén, lépünk fel a privatizációs törekvésekkel szemben. Kettő: egy-egy városban vizsgáljuk meg helyi lépések lehetőségét, beleértve a helyi népszavazás kezdeményezését is. Három: kezdeményezzük a Munkáspárt állandó megfigyelői státusát a Nemzeti Egészségügyi Kerekasztal tevékenységében.
- A lakástémában jöjjön létre bizottság **Vajda János** elvtárs vezetésével, és tegyenek javaslatot külön konkrét akciótervre.
- A munkahelyteremtés és a munkatörvénykönyv témájában jöjjön létre bizottság **Thürmer Gyula** elvtárs vezetésével, és ugyancsak tegyenek javaslatot külön konkrét akciótervre.

Teremtjük meg a kapitalizmus áldozatainak napjának hagyományát. Szervezzük sajtórendezvényeket és más nyilvános akciókat. Kampányaink fő eszköze a szórólaposztás és a nyilvános utcai sajtórendezvények legyenek.

7. Hazánk felszabadulásának 60. évfordulója, a fasiszmus feletti győzelem 60. évfordulója, József Attila születésének 100. évfordulója.

- A hazánk felszabadulásának 60. évfordulójaival és a fasiszmus feletti győzelem 60. évfordulójaival kapcsolatos akciók előkészítésére a Baloldali Front–Kommunista Ifjúsági Szövetséget és a párt kijelölt aktivistáit kérjük fel. A csoport vezetője: **Székely Péter** elvtárs.
- A József Attila centenárium legyen a Munkáspárt ünnepe is. **Hajdú József** elvtárs vezetésével alakuljon munkacsoport.

8. Pénz nélkül nem megy! Erősítsük meg a párt pénzügyi helyzetét!

- A megyei és budapesti vezetők beszéljessenek el minden egyes párttaggal és tájékoztassák őket a párt anyagi helyzetéről. Érjék el, hogy minden párttagunk megértse az anyagi áldozatvállalás fontosságát, és fegyelmeltetten fizesse a tagdíját.
- Indítsunk gyűjtést a választásokra. Minden párttag 2005-ben és 2006-ban legalább ezer-ezer forinttal járuljon hozzá a gyűjtéshez. Újabb ezer-ezer forintot gyűjtsünk fejünként külső forrásokból, családtagoktól, ismerősöktől, környezetünktől. Ez 2005-ben és 2006-ban párttagonként 4000 forintnyi gyűjtést jelent.
- Adjunk újabb lendületet a vállalkozókkal kapcsolatos munkának.

9. Együttműködve külföldi barátainkkal. Nemzetközi téren erősítsük kapcsolatainkat az európai kommunista pártokkal. Vegyünk részt az olasz, görög, német párt 2005. évre összehívott kongresszusain.

A szlovák kommunistákkal rendezzük meg a határmegyék vezetőinek találkozóját a munkatapasztalatok tanulmányozása és a közvetlen kapcsolatok erősítése céljából.

Az Európai Baloldali Pártnak éljünk a tagság lehetőségével, fejtsük ki álláspontunkat a párt tevékenységének eddigi tapasztalatairól.

Ápoljuk kapcsolatainkat a szocialista országok és más baráti országok pártjaival.

Budapest, 2005. január 22.

Feladataink a válas

A választási felkészülésben négy-öt hónapos késésben vagyunk. Számos szervezeteinkben el sem kezdődött ez a munka. A megyei elnökségek többsége sem készített feladattervet. Most alapkérdés, hogy erre koncentrálnunk, hogy mindenütt elinduljon ez a munka.

Célozzuk meg, hogy 2005 májusáig valamennyi alapvető területen behozzuk a lemaradást! Ehhez azonban fegyelmeltettségre van szükség, s a felkészülés négy fontos területén – a kopogatócédulagyűjtés megszervezésében, a jelöltek kiválasztásában, a választási program kidolgozásában, illetve a pénzgyűjtési akcióban – a KB 2004. szeptember 18-ai határozatához képest új határidőket is kell jelölni a végrehajtásra.

1. A kopogatócédulagyűjtés előkészítése

A 2002-es választás és a legutóbbi politikai akcióink megmutatták, hogy a ránk váró választáson a 176 jelölt állításához szükséges mintegy kétszáz ezer kopogatócédula összegyűjtése lesz az egyik legnehezebb feladatunk. Tudjuk azt is, hogy több választókerületben csak megyei, budapesti vagy központi választási csoportokkal leszünk képesek megoldani a munkát. Az előző fél év egyik legnagyobb kára, hogy ezt a munkát a pártnak szinte teljesen hátravetette a kirobbantott vita. (A munkát 2004 szeptemberében kívántuk indítani és első fázisát 2005. január 30-án zárni!)

A tagság felelős magva ma is tudatában van, hogy a párt jelenlegi viszonyai között ezt nem lehet a véletlenre bízni, maximálisan meg kell szervezni. Erre építve be kell hozni a lemaradást, s a párt elnökségének, megyei, budapesti vezető testületeinek példát kell mutatniuk a helyi pártszervezetek, a párttagság számára.

A munka új, pontosított időrendje

– 2005. január 17. – megyei elnöki értekezlet: annak előzetes felmérése, hogy melyik egyéni választókerületben képesek helyi erővel megoldani a kopogatócédulagyűjtést, a választási munkát, illetve hova kell megyei (budapesti), illetve országos választási csoportot szervezni; kiadjuk a mellékelt segédlapokat a választókerületi ügynevezett „ezres listák” összeállításához.

– 2005. január 22. – a KB ülésén mozgósítsunk arra, hogy min-

denütt induljon el ez a munka, hozzunk döntést arra, hogy 2005. május 1-jéig behozzuk a lemaradást.

– 2005. március 1-jéig a megyei, budapesti elnökségek készítsék el a kopogatócédulagyűjtés („ezres listák”) településenkénti lebontását, s az erre vonatkozó adatlap egy példányát juttassák el az országos elnökségnek; hozzák létre a megyei (budapesti) választási csoportokat azokra a választókerületekre, ahol nincs kellő helyi erő a választási munkára.

– Az országos elnökség ugyan csak 2005. március 1-jéig hozza létre az országos választási cso-

portokat azokra a választókerületekre, ahol nincs megfelelő megyei erő a választási munkához, illetve ahol bármilyen veszély fenyegeti a Munkáspárt listaállítását.

2. A jelöltállítás rendje

A jelöltállításban ugyan még nincs nagy időbeli csúszás (az eredeti határidő 2005. március 1. volt), de eddig elmaradtak az érdemleges konzultációk a jelöltségre számításba vehető személyekről és személyekkel; nem mértük fel egyértelműen a káderhiányos választókerületeket; s nem vittük konkrétan számba azokat az aktivistákat (a Munkáspártból, a Baloldali Frontból, a Nótogatókból), akiket átcsoportosítással olyan területekre, ahol nincsenek elég számban megfelelő káderek.

A munka új, pontosított időrendje

– 2005. január 17. – megyei, budapesti elnöki értekezlet: a jelöltállítás helyzet előzetes áttekintése, annak felmérése, hogy hol tudnak választókerületen belülről jelöltet állítani, illetve hova kell választókerületen kívülről káderrel találni a jelöltségre.

– 2005. március 1-jéig a kibővített megyei, budapesti elnökségek válasszák ki a jelöltek és a tartalékjelöltek, s az erre vonatkozó adatlapot juttassák el az országos elnökségnek.

– 2005. március 1. – március 31. – a megyei (budapesti) elnökségek és az országos elnökség közötti konzultáció a jelöltek személyéről, a hiányzó választókerületi jelöltek átcsoportosítással történő pótlásáról.

– 2005. április – a jelöltlista véglegesítése mind a 176 választókerületben; az első helyen számításba vett jelöltek részt vesznek a Munkáspárt választási kongresszusán.

2005. első félévi politikai rendezvényterv

Január 22. (szombat)

A Központi Bizottság ülése

1. A Munkáspárt 2005. évi feladatai
2. A választási felkészülés határidői; a választás finanszírozásának irányelvei

Február 5. (szombat)

Budapesti pártaktíva

Február 13. (vasárnap)

Koszorúzás Budapest felszabadulásának 60. évfordulóján

Március 5. (szombat)

A Munkáspárt országos nőpolitikai aktívája

Március 12. (szombat)

A Központi Bizottság ülése

1. A 21. Kongresszus előkészítése
2. Választási előkészületek áttekintése
3. A Munkáspárt 2004. évi mérlege, a 2005. évi központi gazdálkodás

Március 21. (hétfő)

Az elnökség közös részvétele az újpesti tanácsköztársaság ünnepségén

Április 4. (hétfő)

Ünnepi megemlékezés a felszabadulás 60. évfordulójáról a József Attila-szobornál

Április 23. (szombat)

Dolgozó aktívával kibővített KB-ülés

A Munkáspárt választási programjának irányelvei

Április 30. (szombat)

A Munkáspárt fiataljainak találkozója Budapesten

Május 1. (vasárnap)

Felvonulás és május elsejei ünnepség a Városligetben

Június 4. (szombat)

A Munkáspárt választási pártkongresszusa Budapesten

1. A választási program irányelvei
2. A Munkáspárt jelölt-jelöltjeinek bemutatása

Július 2. (szombat)

Kádár-évforduló

N, TISZTÚJÍTÁS: NEM!

Választás előtt

– 2005. szeptember 1., december 1. – a jelöltlisták negyedévenkénti ellenőrzése, karbantartása, az esetlegesen keletkező hiányok pótlása.

– 2005. december – a Munkáspárt egyéni képviselőjelöltjeinek ünnepélyes eskütétele.

3. A választási program kidolgozása

A választási program kidolgozásának elindítására a belső pártvita miatt egyáltalán nem volt megfelelő a légkör. Pedig a KB 2004. szeptemberi, a választási felkészülésre vonatkozó határozatának ez az egyik legfontosabb, s újszerű eleme.

A KB határozata kimondta: „Eddigi munkánk értékelésénél többször megállapítottuk, hogy a

magyar munkás, a magyar dolgozó, a falusi szegény még nem tudatos, még nincs tisztában az érdekeivel, és főleg nem tudja azt, hogy hogyan lehet az érdekeit érvényesíteni... A mi feladatunk, hogy segítsünk neki. A választási programnak ezt a feladatot kell ellátnia.”

(Mit terveztünk? – A KB döntése értelmében az Ideológiai Bizottság 2004 októberében kezdje meg a munkát; a KB a választási program irányelveit 2005 második negyedévében tárgyalja meg; 2005 második felében a párttagság tárgyalja meg; a program véglegesítésére a választásoktól függően 2005 végén kerüljön sor.)

A munka új, pontosított időrendje

– 2005. február – hívjuk össze az Ideológiai Bizottságot, s az kezdje meg a választási program kidolgozását.

– 2005. június 4. – a párt 21., választási kongresszusa fogadja el a Munkáspárt választási programjának irányelveit. A kongresszust megelőzően, illetve ahhoz kötődően az irányelveket vitassa meg dolgozói, nő- és ifjúsági aktíva.

– 2005 végére – az irányelvek alapján az Ideológiai Bizottság dolgozza ki a párt 2006-os részletes választási programját, a képviselőjelöltek részére készüljön érvényesítő-összeállítás.

4. Pénzgyűjtési akció lebonyolítása

A párt saját pénzgyűjtési akcióját haladéktalanul, a Központi Bizottság 2005. januári ülésén indítuk el. A döntést követően azonnal bocsássuk ki a párttaglétszámnak és a tagonként elvárt 2 x 2000 forintnak megfelelő címletű támogatói jegyeket. Erről a Központi Bizottság külön határoz.

Budapest, 2005. január 10.

Adunk-e évi 2000 forintot a Munkáspártnak?

Pénz nélkül nincs választás. Ezt jól tudja a tagság is, a párt vezetése is. Azt is tudjuk sok év tapasztalatai alapján, hogy csak magunkra számíthatunk. Ha mi összeszedjük a pénzt, lesz pénz, ha nem szedjük össze, nem lesz pénz!

Ha lesz 176 jelöltünk, lesz 12 milliós állami támogatás

A Központi Bizottság szombaton 15 éves történetünk legnagyobb gyűjtési akcióját hirdette meg: 68 millió forintot célzunk meg. Tudjuk, hogy ez a többi párthoz képest nagyon kevés, de önmagunk lehetőségeihez képest viszont igen komoly feladat. Komoly, de teljesíthető! Mielőtt bárki megijedne, sietve elmondom: ebből a pénzből legalább 12 milliót az államtól akarunk megszerezni. A törvény szerint ugyanis az induló képviselőjelöltek után jár pénz. Igaz, ezt nem kell összekunyerálni, de ezért is meg kell dolgozni. Legyen 176 jelöltünk és akkor nincs gond! Gyűjtjük össze a 176 ezer kopogatócédulát, s akkor bejön a várt pénz!

A vállalkozó csak a magabiztos pártot támogatja

Az utóbbi években egyre jobban támogatnak bennünket s kis- és középvállalkozók. A nagytőkés nem ad egy fillért sem, de azok a magyar kis- és középvállalkozók, akik megérezték, hogy a Munkáspárton kívül senki sem támogatja őket, szívesen segítenek nekünk. Okos politikával és szorgalmas munkával az idén is szeretnénk támogatásukat elnyerni. Nem keveset, tízmillió forintot céloztunk meg. De egyvalamit tudni kell: ha a vállalkozó azt látja, hogy a párton belüli ellenzék az interneten világgá kürtöli azt, amit ő bizalmasan nekünk szán, ha minden alap nélkül kételyt ébreszt a párt anyagi ügyei iránt, akkor vége a bizalomnak és pénz sem lesz. Ne engedjük, hogy a pártellenzék lerombolja azt, amit mi hosszú évek kitaró munkájával felépítettünk, ne engedjük, hogy felelőtlenekkel megfosszanak bennünket sok millió forinttól.

Évi 2000 forint támogatás

Korábban is gyűjtöttünk pénzt, de sohasem annyit, mint amennyit szerettünk volna. Miért? Azért, mert nem szervezzük meg eléggé a gyűjtést. Az idén jól megszervezzük. Azért, mert nem ellenőriztük a gyűjtést. Az idén ellenőrizni fogjuk. Azért, mert nem beszélünk eleget azokról, akik az átlagnál nagyobb áldozatot vállalnak a pártért. Az idén róluk fogunk beszélni, róluk fogunk írni A Szabadságban, róluk, a párt hőseiről.

Évi 2000 forintot kérünk minden párttagunktól. Ebből ezret adjon ő, ezret kérjen másoktól. Kitalál? Nos, sokunk gyermekei, unokái vállalkozók, esetenként jól kereső vállalkozók. Ők nem tagjai a pártnak, de rokonszenveznek velünk. Ha szüleik, nagyszüleik kérnek, biztosan adnak.

Adnak azok a barátaink is, akik egyre nagyobb bizalommal fordulnak a párthoz. Jól tudják ők, hogy pénz nélkül nem megy. Adnak is, de meg kell szólítani őket. Ha nem kérünk, nem adnak. Ha szégyenlősek vagyunk, sohasem lesz elég pénzünk. Ha bátrak vagyunk, ügyesek, összejön a fejenkénti évi 2000 forint.

Voltak olyanok a KB-üléseken, akik azt mondták: ez sok. A KB okosan döntött. Ne azt nézzük, hogyan nem tudjuk összegyűjteni! Azt nézzük, hogy hogyan tudjuk összegyűjteni az évi 2000 forintot. Ha hiszünk abban, amit teszünk, a siker sem marad el!

Hamarosan megjelennek a téglajegyek. Lesznek bőven kis címletben is. Minden megye minden tagja után évi 2000 forintnyi téglajegyet kap. Két év alatt ez 4000 forint. A párt elnöke Hajdúságban minden párttagot személyesen kérdezett meg: tudjátok vállalni? A válasz egyhangú volt: nem könnyű, de vállaljuk!

Ezres Klub

Biztos lesznek sokan, akik ennél többet tudnak és többet is akarnak adni. Számukra hozzuk létre az Ezres Klubot. Aki legalább tízezer forintot áldoz a párt választási küzdelmére, tagja lesz e klubnak. Biztos leszünk legalább ezren ilyenek, és akkor már eleve tízmilliót összegyűjtöttünk.

A párttag egyetért a Munkáspárt politikájával. A párttag dolgozik egy alapszervezetben. De a párttagság mást is jelent. Azt, hogy anyagi áldozatot vállalunk. Úgy, ahogyan az idős elvtársunk Debrecenben mondta: a gyerekeknek is adok, miért ne adnék a pártomnak? Az is az enyém!

A pénzt a tagság kapja

A pénz, amit összegyűjtünk, pedig visszamegy a választókerületekhez. Ezzel akarjuk segíteni a kopogatócédula-gyűjtést és az egész kampányt. A Munkáspárt nem juthat be egy városban, egy megyében a parlamentbe. Bejutni csak közösen, listán tudunk. Ehhez kell a párt minden tagjának és szervezetének közös cselekvése, a közös politikai harc, a közös pénzgyűjtés. Ha így lesz, a közös siker sem marad el.

Karacs Lajosné
a Munkáspárt alelnöke,
a párt gazdasági vezetője

Hatvan éve szabadult fel a budapesti gettó

A visszavonuló német egységeket üldöző Vörös Hadsereg csapatai 1945. január 18-án szabadították fel a gettót, és mentették meg az elzárt városrészben összegszűfolt, mintegy hetven ezer halálra szánt ember életét. Kelet- és Közép-Európában a budapesti volt az egyetlen gettó, ahol a zsidók többsége megérthette a felszabadulást.

A SZABADULÁS NAPJA

A magyar zsidóság tragédiája az 1944. március 19-ei német megszállással kezdődött. Az Adolf Eichmann vezette SS különítmény a magyar közigazgatás, a rendőrség és a csendőrség aktív közreműködésével mintegy két hónap alatt 440 000 vidéki zsidót hurcolt a lengyelországi haláltáborokba. A szövetséges haderők gyors előretörése és az augusztus 23-án történt román „kiugrás” miatt 1944. október 15-ig úgy látszott, hogy a fővárosban élő mintegy 200 000 üldözött elkerül a náci mintájú „végső megoldást”. Horthy Miklós sikertelen fegyverszüneti kísérlete után, a már hadszíntérré vált országban a német vezetés a magyar fasizmus legszélsőségesebb csoportját, a Nyilaskezes Pártot ültette hatalomba.

Gettó létesítését a főváros VII. kerületében Vajna Gábor nyilas belügyminiszter 1944. november 29-én rendelte el, ahová december 2-ig az összes zsidónak – a külföldi védlelkel rendelkezők kivételével – be kellett költöznie. December 10-én bedeszkázták a városrészt, amelyektől, középkeri szokásoknak megfelelően, a négy égtáj felé, négy kapun keresztül lehetett csak megközelíteni. A

Zsidó Tanács emberei irányították a fegyveres kísérettel érkezők elosztását a Klauzál téren. Budapest 207 négyzetkilométeres területéből a gettó mindössze 0,3 (!) négyzetkilométert tett ki. A zömében előregedett, hiányos higiéniai berendezésekkel ellátott 288 lakóházban élők száma a december eleji 33 000-ról a hónap közepére 55 000-re majd 1945 január 18-ig 70 000 főre növekedett. Többesgűk 16 éven aluli gyermek, beteg illetve idősebb férfi és nő volt. Az elzárt városrészben kilencszáz főből álló „gettórendőrség” teljesített szolgálatot, akik a fosztogató nyilasokkal szemben azonban tehetetlenek voltak.

A „hivatalos” élelmezési norma személyenként 15 dkg kenyér, 4 dkg liszt, 1 dkg étolaj valamint 3 dl főzelék elkészítéséhez szükséges hűvelyes volt naponta. Az ennyival 700-750 kalóriát tartalmazott, szemben a börtönök foglyai számára biztosított 1500 kalóriával. A gettóban népkonyhák működtek, de a harc cselekmények és a nyilasok támadásai miatt az ételhordók gyakran nem jutottak el a lakóházakhoz. 1944. november 15. és 1945. január 18. között naponta átlag nyolc-

van ember halt meg, tízszerese a háború előtti számnak. Január 3. után a holttesteket már nem lehetett kivinni a gettóból és a felszabadulás idején 3000 tetemetlen holttest feküdt az e célra elkülönített helyeken.

1944. október 15. és 1945. február 13. között a zsidónak minősített lakosság száma Budapesten mintegy 100 000 fővel csökkent, akik közül 50 000 férfit és nőt a nyilasok az ostromgyűrű bezárulása előtt gyakorlatban „sáncsásra” hajtottak az ország nyugati határai felé. Becsült adatok szerint a Budapestben rekedt pártszolgálatosok 1944 decemberében illetve 1945 januárjában mintegy 1200 személyt öltek meg a Dunaparton, a pártházakban és az utcákon.

A semleges országok külképviseleteinek a kezdeményezésére 1944. november 15. után a hatóságok az Új-Lipótváros területén több tucat házat jelölték ki mintegy 15 000, külföldi országok védelmével rendelkező személynek. Az ügynevezett „védett” házak, a „nemzetközi gettó” lakásaiban részben hamis papírokkal azonban 30-35 000 személy tartózkodott. A „védettség” ellenére az állítólag vagyonos zsidók által lakott negyed a nyilasok garázdálkodásának egyik fő célpontja volt. A karhatalom a „védett” házak lakóinak egy részét január első napjaiban a „nagy” gettóba kísérte.

Az SS egyes vezetői és a nyilasok a szovjet csapatok megérkezése előtt el akarták pusztítani a gettó lakóit. A tervek szerint a Royal szállóban tartózkodó 500 fős SS különítmény, pártszolgálatosok és más fegyveres egységek január 15-én éjjel lemészárolták volna az elzárt városrészben élő embereket. A hír hallatára a Zsidó Tanács vezetői mozgósították a még elérhető külföldi diplomátákat, a rendőrség és a közigazgatás józan gondolkodású vezetőit. Közbelépésükre a Budapest „erőd” német parancsnokai attól félve, hogy a háború után tömeggyilkosokként fogják felelősségre vonni őket, megakadályozták a vérfürdőt.

A szovjet hadsereg gyors előnyomulása végett vetett a fővárosban élő zsidók kegyetlen megpróbáltatásainak. Sok ezren szenvedtek azonban még Bécs védelmi rendszerének az építésénél, mások pedig a felszabadulás pillanatáig a németországi koncentrációs táborokban osztoztak a nácizmus többi üldözötteinek a sorsában.

Kovács Gábor

A budapesti gettó felszabadulásának a hatvanadik évfordulója alkalmából emlékező istentiszteletet rendeztek a Dohány utcai zsinagógában, ahol a legfőbb állami méltóságok mellett a hazai közélet számos szereplője is megjelent. A rendezvény egy olyan ritka alkalmat jelentett, ahol az egymással gyakran élesen szembenálló politikusok egységesen hajtottak fejet az áldozatok emléke előtt. Gyurcsány Ferenc miniszterelnök a múlt bűneiről beszélt, amelyekre nincs bocsánat. A kormányfő hangsúlyozta, hogy „nem engedünk felejtetni, és nem engedjük átírni a történelmet”. Valerij Muszátov orosz nagykövet a moszkvai külügyminisztérium üzenetét továbbította. A nyilatkozat emlékeztetett a Vörös Hadsereg felszabadító harcára és hangsúlyozta, hogy Oroszország ma is elítéli a fajgyűlölet minden formáját, valamint a terrorista akciókat. Fröhlich Róbert főrabbi a fiatalok nevelésének a fontosságáról beszélt és kijelentette, hogy az antiszemitizmus nemcsak a zsidók elleni támadás, hanem megszegyéníti azt a társadalmat is, amelyik a gyűlöletkeltést eltűri. Schweitzer József nyugalmazott országos főrabbi az 1944-es tragédiáért felelőssé tette a korabeli magyar kormányt valamint az államapparátust, akik elárulták Kosuth, Széchenyi és Deák toleráns, magasztos eszméit. Elmondta, hogy a hatalomátvétel után a nyilasok a Dohány utcai zsinagógát gyűjtőtáboroként használták, ahol egy ideig őt is fogva tartották. A főrabbi hangsúlyozta, hogy bennünket a „Vörös Hadsereg szabadított fel és ezt soha el nem felejtjük, meg nem tagadjuk”. Az ünnepség a hagyományos gyászimával, a közösen elmondott kaddissal ért véget.

A megemlékezésen a Munkáspártot Karacs Lajosné és Vajda János alelnökök valamint Kollát Pál budapesti elnök képviselte.

Fogjunk össze A Szabadság-ért!

„A pártlapokat megfojtották, vagy a piac, vagy a politika, vagy mindkettő. A mi lapunk, A Szabadság ma is él. Az egyetlen baloldali lap, amely több mint egy évtizede rendszeresen eljut az olvasókhoz” – ezekkel a szavakkal indult 2002 tavaszán az alakuló A Szabadság Támogatói Klub felhívása, mely arra kérte azokat, akik szívükön viselik a Munkáspárt lapjának a sorsát, hogy havi ezer-ezer forinttal támogassák a kiadást, megjelenést. Azóta közel két év telt el, s a támogatói klub továbbra is működik az immár tizenhatodik éve megjelenő A Szabadság mellett. De a lap újra nehéz helyzetbe került.

2002-ben, a választások után a Munkáspárt állami támogatása felére csökkent, így attól kezdve a korábbi több százezer helyett csak százötvenezer forinttal tudott hozzájárulni havonta A Szabadság megjelenéséhez, s ez három hónapig csak kéthetenkénti megjelenést tett lehetővé. Ebben a nehéz helyzetben született a támogatói klub ötlete, a lap rendszeres anyagi segítésére buzdítva a párttagokat, szimpatizánsainkat, az olvasókat. A klub alapítói a pártelnökség, illetve a pártapparátus több dolgozója, akik azóta is a fő támogatók közé tartoznak.

Az első másfél évben a klubra támaszkodva sikerült stabilizálni a Szabadság heti kiadását, rendszeres működését, olyannyira, hogy a lap nullszaldósá vált, a korábban felhalmozódott adósságokat is törlesztette. 2004-re azonban alábbhagyott a lelkesedés, megcsappant a támogatók száma, és A Szabadság újra nehéz helyzetbe került. Sajnos, csak újabb adósság árán sikerült a lap kiadásához szükséges évi több mint húszmillió forintot előteremteni. (Amely összeg így is csak a feltétlenül szükséges kiadásokat jelenti, például nem tesz lehetővé tech-

nikai fejlődést, létszám bővítést, inflációkövető béreket.)

Jelenleg mintegy kétszázötven rendszeres támogatója van a lapnak, de ahhoz, hogy A Szabadság biztonságga működhessen, meg kellene dupláznia a beérkező pénzeket!

Érjük el együtt, hogy ne legyen veszteséges a lap!

Duplázzuk meg támogatóink számát!

Olvassuk, terjesszük, támogassuk A Szabadságot!

A párt számára a legfontosabb feladatok egyike, hogy megőrizhesse lapját, s eljuttathassa hangját szerte az országban. Az eltelt időszakban több kísérlet is történt az előfizetői tábor növelésére, a támogatói kör bővítésére. A fővárosi XIII. kerületben és Nógrád megyében terjesztési akciót szerveztek – nőtt is az előfizetők száma. Egy-egy pártszervezet pedig helyi támogatói klubot működtet, például a budapesti VIII. kerületben Gál János vezetésével rendszeres klubélet folyik, politikai programokkal, kiállításokkal, zenés-táncos estek-

kel. A támogatói klub központi tervei között szerepel egy társadalmi vezetőség felállítása, amelyik nyomom követheti, ötleteivel, javaslataival fellendítheti a klubéletet. Arra is volt példa, hogy néhányan nagyobb összeggel támogatták A Szabadságot, például Tóth Erzsébet, Balogh Imre, Szikora Lászlóné (Budapest, II. ker.), Benicsik Mihály (Szolnok megye), Csatári Béla (Békés megye).

A szép példák ellenére azonban a kezdeményezések egyelőre csak szórványjellegűek. Olvasóinktól, szimpatizánsainktól azt kérjük, vegyék kezükbe

A Szabadság sorsát! Rendszeres támogatásukkal tegyék lehetővé, hogy a lap ne legyen veszteséges és továbbra is stabilan működhessen! (Várjuk ezzel kapcsolatban tapasztalataikat, ötleteiket is.) Próbáljunk közösen új előfizetőket és támogatókat is találni!

Nem egészen másfél év múlva választások lesznek. Népszerűsítsük A Szabadságot, s rajta keresztül a Munkáspárt politikáját! Adjunk esélyt minél szélesebb tömegek számára, hogy megismerhessenek egy más szemléletet, egy más lehetőséget is!

A Szerk.

Telítettek a tanári állások

Manapság nehéz tanári állást találni. Bár a pedagógusok munkafeltételein, a tanítás-tanulás körülményein továbbra is lenne mint javítani, de a bérek emelkedtek és az intézmények évről évre bocsátják ki a frissen végzett tanárokat. Nekik az elhelyezkedés egyre nagyobb gondot jelent.

A Móra Ferenc Kollégiumban, a Szegedi Tudományegyetem bölcsész karán végzős hallgatókkal beszélgettünk az álláslehetőségekről.

Hegedűs Zoltán Békéscsabáról ment Szegedre tanulni, szülei elváltak, a hétvégeken nyomdász édesanyjához jár haza. A gimnáziumban emelt szintű angolos osztályban végzett, érettségi után felvették az egyetem bölcsész karának angol-hungarológiai szakára. Az angol szakon hamarosan végez, a hungarológián speciális képzést kap, vagyis arra készítik fel, hogy a külföldieknek, tehát a nem magyar anyanyelvűeknek magyar irodalmat, történelmet, kultúrát tanítson majd. Itt egy évvel tovább tart a tanulmányi idő, s ezt levelező tagozaton fejezi be.

– *Hogyan telt el az öt év a bölcsész karon?*

– Másra számítottam. A nyelvészetre helyezik a hangsúlyt, s háttérbe szorult az angol irodalom és a kultúra oktatása. A szemináriumokon lehetőséget adnak ezeknek a tárgyaknak a megismerésére, s be is kapcsolódhatok a szakdolgozatom irodalmi témából, egy angol kortárs író alkotásából írom.

– *Miután végez, hol szeretne elhelyezkedni?*

– Nem jök az esélyek, különösen Szegeden telítettek a tanári állások. Nem megyek haza Békéscsabára, mert ott sincs lehetőség tanárként elhelyezkedni, s a fizetés is jóval kevesebb, mint más városokban. Különben az ismeretségtől függ az állások betöltése. Az egyetem mellett egy nyelviskolában angolt tanítok, s ezt a félállást megtartom, amíg a hungarológiára járok. Ott jövőre végzek, tehát addig Szegeden maradok. Próbálok tanári állást szerezni, de nagyon kevés az esélyem. Ezért miután befejezem az egyetemet, külföldön akarok elhelyezkedni. Az olasz, francia, német egyetemeken tanítanak hungarológiát, kimegyek, s magyar irodalmat, történelmet, kultúrát oktatok. Ilyen szak működik a szegedi, pécsi, pesti egyetemeken is, de ide bekerülni szinte lehetetlen.

Csekő Andrea a bölcsész kar

történelem szakán tavaly végzett, most utolsó éves a régészetben. Egy évvel korábban kezdte a történelmet, a másik szakából először nem sikerült a felvételi. Andrea kunszentmártoni, szülei ott laknak, az apja gépészmérnök egy mezőgazdasági kft.-nél, az anyja műszaki rajzoló. Szolnokon érettségizett, aztán a szegedi egyetem bölcsész karán elkezdte a történelem szakot.

– *Miért a történelmet választotta?*

– Nagyanyám történelemtanár volt, sokat mesélt főként a második világháborúról. Nagyon érdekelt, amiket mondott, s innen a vonzódásom a történelemhez.

– *Ehhez hogyan illeszkedik a régészeti szak?*

– A régészet fontos kiegészítése a történelemnek, és ez fordítva is igaz. A régészet tárja fel a történelem által elemzett dolgokat. A két tudomány kiegészíti egymást.

– *Ha végez, melyiket választja majd?*

– Tanári állás nincs, régészként akarok elhelyezkedni, mert ebben látok jobban lehetőséget. Egyébként is vagy történelem, vagy régészet, egyszerre a kettőt nem lehet művelni. Az ásatások márciusban kezdődnek, s decemberig tartanak. Mellette képtelenség tanítani.

– *Hova szeretne kerülni?*

– Autópálya-ásatásokhoz. Az autópálya-építések megelőző feltárásokhoz országszerte keresnek régészeket. Kemény földmunkát kell végezni, szerzőkkel ásni, illetve bontani szükséges. Kemencékre, sírokra, településobjektumokra, műhelyekre bukkannak a régészek, akik ezeket lerajzolják, dokumentálják, publikálják. Vagyis előkerülnek a múlt kincsei, a régen élt emberek tárgyi hagyatéka. Szeged környékén szeretnék elhelyezkedni, itt épül az autópálya, aztán a terv szerint a román határ felé folytatódik a munka. Konkrét elkötelezettségem még nincs, a diplomamunkám után érdeklődöm, hogy hol lenne számomra ilyen állás. A múzeumokban nagyon nehéz elhelyezkedni. Először ásatásoknál kell dolgozni, s utána, ha az embernek szeren-

cséje van, talán be lehet jutni a múzeumokba.

– *Bán Ferencnek fiatal kora ellenére változatos, feltűnően szerteágazó az eddigi pályafutása. Dunaszekcsőn született, Bátaszéken 1994-ben érettségizett. A pécsi egyetem földrajz-történelem szakára jelentkezett, de nem vették fel. Egy évig Szekszárdon tanítóképző főiskolára járt, de otthagyta, s a szegedi egyetem bölcsész karának történelem szakára jelentkezett, s felvették.*

– *Elkezdett tanulni, s hogyan haladt vele?*

– *Sehogy. Jött a Bokros-csoomag, az albérltet nem tudtam kifizetni, mert olyan drága volt, ezért az egyetemen halasztottam két évet és elmentem egy étterembe felszolgálónak. Nyáron a Balatonon vittem a vendégeknél a korsó söröket, pohár borokat, üdítőket, fagylicsot, szendvicset. Aztán Pécsen nyelvtanfolyamot végeztem és visszamentem felszolgáló a Balatonra. Ősztől egy pécsi étteremben dolgoztam. Két éves kanyar után folytattam Szegeden a történelem szakot. A Móra-koleszban kaptam helyet. Az egyetemen 2002-ben végeztem, de nem volt képzés a szakdolgozatom, s a nyelvvizsgára sem készültem fel. Elkezdtem a kollégium büféjét működtetni. Tudom, hogy mit kell csinálni, hiszen korábban vendéglátós voltam. Reggel fél nyolckor nyitok, fél kettőig árulok, aztán délután négytől este tízig jöhetnek a diákkuncsaftok.*

– *Hol akar elhelyezkedni?*

– Néhány nappal ezelőtt vettem át a diplomámat, tehát történelemtanár vagyok. Továbbra is működtetem a büfét, de keresek tanári állást. Pedagógusként sajnos nem tudok elhelyezkedni. Büfésként havi száz-ezer forintot összehozok, lényegesen többet, mint kezdő tanárként. Igaz, nem nyolc órát dolgozom, de megéri.

***

Sajnálatos, hogy fiatal szakembereknek – eredményeiktől függetlenül – esélyük sincs, hogy az általuk választott pályán elhelyezkedjenek. A felsőfokú intézményekbe a különböző területeken felvevők számát manapság már nem a néhány év múlva mutatkozó igény szabja meg, hanem egészen más – többnyire anyagi – szempontok.

Tarnai László

Muszáj vállalni!

A sajtóban egyre több aláírás nélküli cikk jelenik meg. Olyan szerző is van, aki jogaira hivatkozva nem adja nevét. De az sem ritka, aki kijelenti, él a lehetőséggel... és nem írja alá.

Nem írja alá, mert fél! Félti családját, önmagát, jövőjét. Hát ez az! Az ilyen ember holnap is fél és gyerekei is „gyávák” lesznek.

Amíg nem vállaljuk magunkat, marad minden a régiben. Azok, akik ma félnek és gyávák, holnap is félni fognak – és gyávák maradnak.

Major László
Székesfehérvár

Sírrongálás Táton

Múlt év októberében történt először, hogy letörték az ótágú csillagot az orosz katonák sírjáról, a táti temetőben.

Én azonnal szóltam Szenes Lajos polgármesternek, és azt is közöltem vele, kik lehetnek az elkövetők, ugyanis a sír mellett dolgoztak általam is ismert személyek.

A polgármester megígérte, rendbe hozatja a megrongált síremléket, és csillag is lesz.

Hat hetet vártam, de semmi nem lett az ígéretből. Üzenetek igen: csak aranyszínű vagy fekete csillagot lehet újból a sírra tenni. Összefogtunk többben, pártok kívüliek is, és csináltattunk ótágú csillagot. Pirosra festettük és nagy nehézségek árán (mivel nem egyformán vágják le az elkövetők) újból lett csillag a síron.

2005. január 15-én kint voltam a temetőben és megdöbbenve láttam, hogy újból letörték a csillagot! Most a síremléket még jobban megrongálva követték el a gaztettüket. Én csak azt kívánom az elkövetőknek: soha ne legyen nagyobb örömük ennél, amit tettek, sok ember szomorúságára. Csillagot meg ismét teszünk a sírra!

Balla Jánosné, Tát

Érdekvédelem és pályakezdés

Szükségesnek tartom, hogy a pályakezdekők jövőjének megalapozásában minél több hazai érdekképviseleti fórum segítséget nyújtson: számos hazai szakszervezeti aktivista, különösen a kormányváltás és a májusi uniós csatlakozás óta a sokoldalúan képzett szellemi munkaerő kiemelt támogatására hívta fel a figyelmet. Ennek égisze alatt történtek már konkrét gyakorlati lépések is. 2004 májusában például, többhónapos tárgyalást követően a Miskolci Egyetem a Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezetével olyan megállapodást kötött, amelyben a két intézmény vállalta a műszaki orientációjú hallgatók tanulmányainak anyagi és technikai jellegű (kutatási eszközök, felszerelések) támogatását, illetve a bányászszakma népszerűsítését célzó képzések (például előadások megtartásának) előmozdítását. Az ilyen és ehhez hasonló megállapodások nemcsak a leendő dolgozók létbizonytalanságát képesek hosszabb távon csökkenteni, hanem arra is alkalmassá válhatnak, hogy a több lánbon álló, felkészült munkaerő révén növeljék az egyes szakmák, foglalkozások hírnevét, az EU-n belüli versenyképességét.

B. Deák András
Budapest

Hirdessen A Szabadság hetilapban!

Többszöri megjelentetésnél kedvezményt adunk.

Várjuk megrendeléseiket!

Részletes információ: Huszár Zsófia Telefon: 313-5420

MEGRENDELŐ

Kérem küldjenek az alábbi címre
1 példány A Szabadság bemutatósámot!*

Megrendelem A Szabadság ..... példányát**

- havi előfizetéssel (460 Ft/hó)
- negyedévi előfizetéssel (1380 Ft/negyedév)
- féléves előfizetéssel (2760 Ft/félév)
- éves előfizetéssel (5520 Ft/év)

Név: .....

Cím: .....

* A bemutatósám megküldését a Progressio Kiadótól kérje (1082 Budapest, Baross u. 61.)!

** Az előfizetéses megrendelést a hírlapkézbesítőnél, a Magyar Posta hírlap-ügyszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban lehet leadni. Kettő vagy több példány azonos címre történő postázását a Progressio Kiadó is vállalja.

Helyes életmóddal az agyi erek épen maradnak

Az országban megközelítően tizenöt-tizenhétezer Parkinson-kóros beteg van, sokan szenvednek Alzheimer-kórból, szélütésben, vagyis agyvérzésben és hatezeröt-száz-hétezer szklerózis multiplexes beteggel számolnak. Hazánkban Pesten, Pécsen, Debrecenben is végeznek neurodegenerációs kutatásokat, s az idegsejt vagy idegsejt pusztulásának mechanizmusát az ezzel kapcsolatos egyik legfontosabb központban, Szegeden vizsgálják. Olyan vegyületeket próbálnak előállítani, amelyek remélhetően akadályozzák vagy csökkentik az idegsejt károsodását. Erről a kutatómunkáról beszélgettünk Penke Botond akadémikussal, a Szegedi Tudományegyetem Orvosi Vegytani Intézetének egyetemi tanárával.

– Mikor kezdődött és kik vesznek részt a kutatómunkában?

– Ez a kutatómunka régen elkezdődött, de most egyre intenzívebbé vált a program, mert az érdeklődés középpontjába került. Az idegsejt pusztulása ugyanis számos betegség, például szélütés, tehát agyvérzés, agyi infarktus, szklerózis multiplex, Parkinson-kór, Alzheimer-kór okozója. A kutatás nemzetközi összefogással folyik, vagyis ezzel a nagyon fontos témával Nyugat-Európa szinte valamennyi országában és az USA-ban is foglalkoznak. Szegeden számos intézet, az orvos-, a gyógyszerész-, a természettudományi kar, a Szegedi Biológiai Központ munkatársai között létrejött együttműködéssel végzünk kutatásokat.

– Mi a legfontosabb céljuk?

– Olyan molekuláknak a megtalálása, amelyek kedvezően befolyásolják ezekben a betegségekben a lezajlását. Természetesen ahhoz, hogy a betegek számára használható gyógyszerek készülhessenek, évtizedes kutatómunka és rendkívül nagy anyagi ráfordítás, illetve beruházás szükséges. Itt, Szegeden a mi munkánk elsősorban alap kutatás jellegű, ami azt jelenti, ahhoz, hogy gyógyszer legyen, rendkívül sok toxikológiai vizsgálat és nagyon alapos nemzetközi klinikai vizsgálatok szükségesek, amelyek messze meghaladják a lehetőségeinket. Nem szabad tehát azt a hitet kelteni, hogy ezek a kutatások hamarosan megoldják az ilyen betegségek gyógyítását, de reméljük azt, hogy munkákkal hozzájárulhatunk e nagyon fontos cél eléréséhez.

– A szegedi kutatást anyagilag kik segítik?

– Elsősorban hazai források támogatják a munkánkat.

– Hová kerülnek azok a vegyületek, amelyeket Szegeden állítottak elő?

– Kutatócsoportunknak van közvetlen gyógyszeripari kapcsolata, egyebek között egy magyar gyárral is együttműködünk. Vannak jó vegyületeink, amelyeket átadtunk ennek a gyógyszeripárnak toxikológiai vizsgálatra. Megnézik patkányokon, kutyákon, hogy van-e mérgező hatása. Ha nincs, akkor szabadalmaztatják a vegyületet. A kutatócsoportunknak nincs nyolcszázmillió dollárja, hogy egy gyógyszert teljesen kifejlesszen. A következő állomás három különböző klinikai vizsgálat, s bármilyen elbukhat a vegyület. A lebonyolító klinikákat nemzetközileg kell megszervezni, amit az adott magyar gyógyszeripár intéz. Vagyis szerinte a világban felkér klinikákat, hogy az adott protokoll szerint végezzék el a háromlépcsős vizsgálatokat.

– Szegeden a gyakorlatban hogyan végzik az alap kutatásokat?

– Azoknál, amelyeket mi végzünk, minden kutató tudja, hogy állatokon milyen vegyületet vizsgál. A klinikai kutatásoknál szigorú etikai engedélyezést követően úgynevezett vakvizsgálatok folynak, mert sem a beteg, sem az orvos nem tudja, hogy

mit kap a beteg, vagyis hatékonyan gondolt vegyületet vagy egy indifferens kontrollanyagot, tehát placebo-t juttatnak szervezetébe. Mert egy depressziós állatmodellben ható szer hatástalan lehet embereknél, de az állatban hatékony. Ez azért van így, mert az embernek volt tudata és bonyolult pszichéje van.

– Ez konkrétan mit jelent?

– Vannak elég specifikus betegségek, amelyek az embereknél sokkal gyakoribbak, s ezeket nehéz állatmodellrel visszaadni. Az ember idegrendszere mennyiségileg, minőségileg rendkívül bonyolult és más, mint az állatoké. A két agy működése között van egy szakadék. Az állatokkal kapcsolatban feltétlenül meg kell jegyezni, hogy az állatkísérletekre szigorú etikai normák vonatkoznak, amire vannak hazai és nemzetközi törvények.

– Az idegsejtek elhalásával járó megbetegedések gyógyítására van remény?

– Az egyik ilyen, hogy egyre többet tudunk meg arról, hogyan lehet megelőzni az idegsejtek pusztulását, vagyis a neurodegenerációt. A magas vérnyomás egy rizikófaktor, vagyis egy kezeltet magas vérnyomás kóros állapotot okozhat az érederetű elbutulásban. El kell menni az orvoshoz, hogy a vérnyomást állítsa be egy mai szemmel elfogadható értékre. Az életmóddal mindent szükséges megtenni, hogy az agyi erek épek maradjanak. A dohányzás, az alkoholfogyasztás, az elhízás, a nem megfelelő táplálkozás komoly agyi károsodást idézhet elő. Lehet, hogy összebeültetéssel valamikor megoldható lesz az idegsejtek pótlása, de addig még nagyon sok kutatómunka áll előttünk. Erre most még ne számítsunk. A neurodegenerációs betegségek a mainál lényegesen jobb gyógyszerrel öt-tíz év múlva lesz esedékes. A nagy áttörésig azonban várni kell, mert lassú az egész folyamat.

***

A beszélgetést megelőzően Penke professzor megemlítette, hogy amennyiben egy orvos kollégája helyesli, az interjú után a klinikán körülnézhetnék, s néhány szót válthatnék a neurodegenerációs betegekkel, vagyis azokkal, akik Parkinson-kórból, Alzheimer-kórból, agyi infarktusban, szélütésben, szklerózis multiplexben szenvednek. A klinikus ettől azonban teljesen elzárkózott mondván, hogy ez több okból indokolatlan és sértő lenne az ott fekvők számára akkor is, ha nevüket nem említelném. Egyrészt ezek az emberek betegsük miatt legyengültek, cselekvőképtelenek, koncentrálni nem tudnak, tehát mondandójuk zavaros, másrészt lelki sérültek, s a csöppnyi beszélgetéstől, a hogylétük felőli érdeklődéstől megaláztatva éreznék magukat, ami az állapotukat rontaná. Ezért beszélgetés nélkül, ismeretlenül is jobbulást kívánunk nekik.

Tarnai László

József Attila édesanyjával és nővéreivel

Száz éve született

József Attila

„A ferencvárosi mosónő fia immáron a világirodalom óriása. Születésnapja – április tizenegyediké – évtizedek óta a magyar líra ünnepének számít.”

A KÖLTŐ SORAI ÉLETRE KELNEK

József Attila versei mindig is erőt adtak nekünk. Erőt a szívünknek és a lelkünknek. S erre oly nagy szükségünk van a harcban, melyet azért vívunk, hogy igazságosabbá tegyük ezt az eltorzult rendszert. „Vers erredj, légy osztályharcos!”

*

Amikor Móni Ottó színművész a Munkáspárt Központi Bizottságának ülése előtt szavalni kezdi József Attila költeményeit, hirtelen csend lesz a nagyteremben. És a költő sorai életre kelnek. Gondolatokká válnak, reménnyé, érzelmekké és rádöbbenéssé.

Igen, mert újra és újra rájövünk arra, hogy a költő akár tegnap este is írhatta volna ezeket a verseket. Mert annyira aktuálisak, annyira igazak, sőt manapság még inkább azok, mint valaha.

Először a *Mondd mit érlel...* című verset mondja el Móni Ottó. A kissé elgondolkodtatott elmélyülő költeményt, egy buzdító vers követi: a *Szocialisták*.

A színész azonosul a költővel, egyek lesznek a versben, és a közönség örömmel tapsolja meg. Kezdődhet a hivatalos KB-ülés.

*

Móni Ottóval ezek után az életútjáról beszélgetünk, és arról, hogyan látja ő, a versmondó József Attilát.

– Színművészként dolgozom több, mint ötven éve – mondja. Pályám úgy kezdődött, hogy 1951-ben kiemeltek, mint munkáskádert, az Ifjúsági Színházhoz. Így hát beleszórtam abba a nagy-szerű közösségbe, mely tulaj-

Móni Ottó

donképpen a valamikori Víg-színháznak a társulata volt. De egész életemet, a munkámat és minden szerep megformálását meghatározta a baloldali gondolkodás. Sosem felejtettem el azt, hogy honnan jöttem. Az Ifjúsági Színház után dolgoztam többek között a Pécsi Nemzeti Színházban, a Szolnoki Szigligeti Színházban, aztán a Vígszínházban. Végül pedig 25 évig voltam a Gyermekek Színházánál, melyből később Arany János Színház lett.

Am a színházi szerepek mellett a másik fő része az életemnek a versmondás volt. Mindig az elkötelezett, baloldali költeményeket szavaltam el a legszívesebben. Számomra Petőfiben, Adyban és József Attilában a harcos forradalmiságuk volt az, ami a legjobban megfogott. Ezért az ilyen témájú verseket szerettem mindig is a legjobban elmondani. Úgy érzem, hogy ezeket tudtam igazán „lényegíteni” és a magam mondanivalójává tenni. Mert egy színész, amikor verset mond, nemcsak a költő gondolatait, érzelmeit tolmácsolja, hanem a sajátjait is. A verset persze szóról szóra úgy mondja el, ahogy az le van írva, de a hangsúllyal, illetve annak váltásával sok mindent belevihet az ember a saját egyéniségéből is. Beszélhet még a színes tartása, a szeme, és a mimikája is.

– Mit mond önnek József Attila művésze a mai korban?

– Az ő költészte tiszta és egyértelmű. A mondanivalója mit sem változott. Ugyanaz. Sajnos ez az ország visszahátrált ugyanabba a korbba, amelyben ő élt. És ugyanabba a nyomorba. Ha körbenézünk, látjuk ugyanazt a szegénységet, ha nem nagyobb. A hajléktalanság, az éhezést. Ezt nem lenne szabad megengednie egyetlen társadalomnak sem!

– Ezek szerint még mindig aktuálisak József Attila versei?

– Jobban, mint valaha. Az elmúlt tizenöt év bizony rádöbbenette az embereket arra, hogy József Attila verseinek még mindig minden sora él, és igaz.

Fort András

JÓZSEF ATTILA

SZOCIALISTÁK

Le a kapitalizmussal! Hatalmat, húst a dolgozóknak!...

A tőke szennyében gázolunk, kedves fegyverünk böködi tomporunkat – Böködj, böködj csak szüntelenül, kedves fegyverünk, hadd tudjuk meg újra és újra, hogy véletlenül, tusa nélkül csatát nem nyerünk.

Nem sietünk, erősek vagyunk, rengeteg az elevenünk, a halottunk, tanácsot állunk a dombon, melyre pincéből, bányából, kubikos gödörből feljutottunk – viszi az idő a ködöt, tisztán meglátni csúcsainkat.

Viszi a ködöt az idő s az időt mi hoztuk magunkkal, hoztuk harcunkkal, tartalék nyomorunkkal, a kenyérről, mely megpenészedett, amíg a munkás megszeghedte, a kásával, mely megdohosodott, amíg a munkás megfőzhetette, a tejjel, amely megsavanyodott, amíg a munkás köcsögébe beledobbant, a csókkal, amelyből cafarság lett, amíg a munkás fiatalába beledobbant, a házzal, amelyből omladék lett, amíg a munkás beleköltözött, a ruhával, amelyből rongy lett, amíg a munkás beleöltözött, a szabadsággal, mely elnyomás lett, amíg a munkás megszületett, a borszivarral, mely bagó lett, amíg a munkás felnövekedett, – a tőkével, mely munka lesz, míg megnő az inas s kalapácsával odavág világ! ahol a legfehérebben izzik a vas!... Vers, erredj, légy osztályharcos! a tömeggel együtt majd felszállsz!... Te délre mégy, te nyugatra, én pedig északra, Elvtárs!

A drog még jóra nem vezetett!

Korunk társadalmának egyre nagyobb problémát jelent a különböző természetes és mesterséges drogok tömeges megjelenése és fogyasztása!

Az utóbbi időszakban megszüntették azt a lehetőséget, hogy a kábítószerrel élő beteg büntetlenül gyógyulhasson. Félelemmel tölti el szívünket a drogtörvény módosítása! Szerintünk nem a törvényt kell szigorítani, hanem az oda vezető utat kell megszüntetni!

Ha egyetértesz velünk, akkor gyere el egy fiatalokból álló társaságba egy kötetlen beszélgetésre.

Időpont: 2005. február 3. (csütörtök) 17 óra

Helyszín: Bp. VII., Nefelejcs u. 8.

(Munkáspárt klubja)

Jóna Viktor, Bencz Richárd

Kitüntetések, papír- és fémpénzek, képeslapok, porcelánok adásvétele.

VERES ÉREMBOLT

VII. ker., Izabella utca 37. Tel.: 322-4799 H-P: 9-17 óráig.

Az Ezredvég Alapítvány kéri,

támogassa az SZJA 1%-ának felajánlásával a nehéz helyzetben lévő, baloldali irodalmi folyóiratot.

Adószám:

19656874-2-41

Pályázat

A Munkáspárt Nőtagozatának XII. kerületi szervezete pályázatot hirdet „Gyerekszaj” címmel. Várjuk szülőket, nagyszülőket, pedagógusok írásait, gyermekek mondásairól, elsősorban 3-9 éves korig. Amennyiben megfelelő anyag beérkezik, kiadásra szánjuk, melynek bevételéből gyermekrendezvények költségéhez járulnánk hozzá. Az írásokat kérjük a Munkáspárt Nőtagozata (Csikány Józsefné elnök) címére küldeni (1082 Budapest, Baross u. 61.), a borítékra írják rá:

„Gyerekszaj”.

Tóth Erzsébet
Nőtagozat, XII. kerület

A hajdúsági kommunisták harcolni akarnak

Az utóbbi években hallottunk rosszat is, jót is Hajdú-Bihar megyéről. A 2002-es választások előtt lelkesen szervezték a falujáró kampányt, s egyre-másra születtek alapszervezetek. A „húszárham” eredményeit azonban nem könnyű megszilárdítani, ha nincs elég ember, pénz, ha nincs a vezetésben összetartás. A 2002-es választást sokan kudarcként érték meg, különösen az újdonsült szervezetekben. Most ütött vissza az is, hogy az alapszervezetek nem mindig nézték meg, hogy kit is engednek soraikba. Voltak, akik az MSZP-ből pártoltak ide, voltak, akik az SZDSZ-ből. Ma már látni, hogy több kárt okoztak a Munkáspártnak, mint hasznot. Igaz, a Munkáspárt helyi vezetése is okosabb lett. Védeni kell a párt politikai tisztaságát, beszélni, és újra beszélni kell az emberekkel.

2002 megmutatta a Munkáspárt helyi szervezeteinek minden gyengeségét. A párt a kilenc választókerületből háromban, köztük két debreceni kerületben nem tudott jelöltet állítani. A listára leadott eredmények 1,45 és 3,29 százalék között mozogtak. Nem könnyű a helyzet Hajdú-Bihar megyében.

Erősíteni a régi gárdát

Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke Edelenyiné Nagy Mária megyei elnök kíséretében két napot töltött a megyében. Első nap a 8. választókerület szervezeteit járta végig. Egyeken, Polgáron, Hajdúböszörményben, Balmazújvárosban találkozott a párt helyi vezetőivel és a tagsággal. *Megszámloltuk egymást: megvagyunk-e? – mondja az elnöknek. Megkérdeztük egymást: akarjuk-e és tudjuk-e folytatni? A válasz mindenütt ugyanaz volt: igen, akarjuk.*

A párt elnöke saját szemével győződhetett meg a pártszervezetek állapotáról. Egyeken Csepregi László titkár elmondta, hogy politikailag egységesek nyilvánvalónak tartják, hogy a Munkáspártnak egyedül kell indulnia, és következetesen fel kell lépnie az MSZP-kormány ellen. Nincs „Vajnai-ügy”, nem értünk egyet a nézeteivel, mi dolgozunk.

Polgáron kevésbé rózsás a helyzet. A helyi titkár, Kovács László korábban úgy döntött, hogy ők nem működnek együtt a megyei elnökséggel, nem fizetik be a tagdíjat, nem járnak be. A párt elnöke igyekezett meggyőzni őket: a Munkáspárt vagy közösen ér el sikert, vagy sehogyan sem. *Akármiylan sikert értek el Polgáron, ha nem lesz megyei lista, semmit sem ér a munkátok. Közös sikert pedig csak közösen lehet elérni.* A titkár megígérte, hogy ezentúl részt vesznek a megyei elnökség munkájában, végre átveszik a tagkönyvüket. A választókerület többi szervezetében örülnek a hírnek, bár a múlt tapasztalatai rosszak. A polgári vezetés mindenestre a megye párttagságától kapott még egy esélyt, egy utolsó esélyt.

Hat párttag, kilenc újság

Nagy Imre hajdúböszörményi párttitkár sietve érkezik. Dühöng, mert becsapta a helyi pék: nem sütötte meg a pogácsát, amit megrendelt tőle. Sebaj! A madárláta bolti pogácsa is megteszi a hosszú úton megéhezett csapatnak. A helyi szervezet él, dolgozik, mondja a párttitkár. A gyűlés az önkéntes tűzoltók laktanyájában van. Kifelé menet a tűzoltók megállítják Thürmer Gyulát: *maga az egyetlen, aki meghallgatja a gondolatainkat. Itt volt a belügyminiszter, szóba se állt velünk, pedig a beosztottjai vagyunk – mondják.*

Balmazújvárosban Radócz József titkár katonás, precíz tájékoztatást ad a város társadalmi viszonyairól, a Munkáspárt erőiről, terveiről. Minden szavából érződik, hogy a helyi vezetés ismeri a tényeket, a párt tagjait, és dolgoznak. Jól tessék megjegyezni a következő mondatot, mert párját ritkítja, noha ennek kellene a normának lennie. Az alapszervezetben hat párttag van, és kilenc újságot fizetnek elő. Hatot maguknak, hármat terjesztésre. Egyikük

Beszélgetés az egykori alapszervezetben

sem milliomos, még csak nem is tehetős. Miért nem lehet ezt másutt is így csinálni?

Debrecen csata után

Az első napi program Debrecenben ért véget. Szinte minden debreceni párttag jelen van. Először vannak itt egyszerre a párt fiatal tagjai, mi több, szép számban. Minden rendben megy, amíg meg nem szólal Mihály János egykori MSZP-tag, aki a 2002-es választásokon aktív szerepet játszott a megyében. Azóta nem telt el rendezvény, ahol ne bírálta volna a párt politikáját, országos és helyi vezetését. Most is mondja a magáét. „A Munkáspárt 15 éve kudarc, egyre kevesebb a szavazónk. Siker csak akkor lesz,

Jó volt a hangulat Balmazújvárosban

Hajdúböszörményi tájékoztató

ha az MSZP-vel együttműködünk, és így megakadályozzuk a jobboldal hatalomra kerülését. A párttagságot megosztják

ban. Rendszeres tagdíjfizetéssel és más anyagi áldozattal is támogatjuk a Munkáspárt eredményes választási szereplését.” A jelenlévők közül mindenki aláírja, csak Mihály János nem. A végén még elkéri a Lenint ábrázoló szőnyeget, amit egykor ő hozott. A Munkáspárt nem az ő pártja, ő nem a mi tagunk. Egyedül megy el, azok, akik az elején még támogatták, maradnak, értik, hogy ez az ő pártjuk, itt szükség van rájuk. Debrecen megkönnyebbül, van vezetés, tisztázódtak a sorok, lehet dolgozni. Úgy tűnik, vége a debreceni csatának.

Hitet adni

Másnap Berettyóújfalun folytatódik a program. A pártszervezet itt a 2002-es választások körül szerveződött. Nincs messze ugyan Debrecentől, de pénz híján, nagy belső viták közepette, bizony nagyon messzinek tűnt. Megszűnt az élő kapcsolat a megyei vezetés és az alapszervezet között. Vállaljátok a munkát, elvtársak? – kérdi a párt elnöke. A jelenlévők között sokan csalódtak 2002-ben, sokan nem látták értelmét a harcnak. Az idő azonban meggyőzte őket. Nem lett jobb az élet a szocialisták alatt. Ha akarunk valamit, nekünk kell csinálni. *Török Sándorné*, a régi titkár vállalja, hogy tovább dolgozik. Lesznek támogatók is. Köztük *Mező Béla* is, aki a Munkáspárt egyik legkiválóbb tagja volt. Berék-böszörményen és a környéken nem csak a roma lakosság tiszteli és becsüli, hanem mások is. Most is vállalja az egyéni képviselő-jelöltséget.

Utószó

A Munkáspárt nem számíthat senkire sem, csak saját magára. Ha mozgósítjuk az erőinket, képesek vagyunk eredményt elérni. A fegyelmezett munka erőt és hitet ad a tagságunknak is. A hajdúsági kommunistákra még nagyon sok munka vár. Sok olyan hely van, ahol nincs sem párttag, sem szervezet, dolgozni mégis kell. Sok a gond, sok a nehézség, de valami elkezdődött. A tagság szembenézett önmagával. Volt ereje elküldeni azokat, akik csak akadályozták a munkát. Volt ereje még egy mély lélegzetet venni, és azt mondani: összegyűjtjük a fejenkénti évi 2000 forintot, lesz jelöltünk, lesz kopogtatócédula.

– Munkatársunktól

Igaz kommunista volt

PIEGL JÁNOS (1912–2004)

1912-ben többgyermekes bányászcsaládban született Komlón. Már gyermekkorában hozzászokott a nehéz élethez, a munkához. Szinte gyermekfajéval, 15 éves korában került a bányába. Takarító fiúként kezdte és mint bányagazgató ment nyugdíjba.

Már fiatal korától elkötelezettje a munkások osztályharcának. 1936-tól kapcsolódott a munkásmozgalomba és lépett be a Bánya és Kohó Munkások szakszervezetébe. Mint ifjúmunkás mindjárt beavasztották a vezetőségbe. Aktívan részt vett a bányászok sztrájkjában, amiért letartóztatták és később a frontra küldték.

A frontról való megszökése után 1945 januárjában érkezett haza. Ezt követően beavasztották a helyi Bányász Szakszervezet vezetőségébe és egyben megválasztották elnöknek.

1946-ban a szakszervezet kerületi titkára lett. 1947-ben a Bányász Szakszervezet központjába helyezték, ahol a káderosztály vezetője lett. 1950-től 1952-ig a Bányatervező Iroda igazgatója volt.

1952–1954-ig termelővállalatoknál töltött be igazgatói beosztásokat. Majd 1954-ben saját kérésére visszahelyezték Komlóra, ahol többféle vezetői beosztásban tevékenykedett.

1956 novemberében kinevezték Komló város kormánybiztosának és a Komló széntröszt igazgatójának, melyet a pécsi és a komlói széntrösztök összevonásáig látott el.

1963–1971-ig Komló Zobák Bánya igazgatója, 1971–1973-ig

nyugdíjba vonulásáig a Mecseki Szénbányák területi főmérnöke volt.

Fontos gazdasági beosztásai mellett is aktívan részt vett a politikai munkában.

1945-től tagja a kommunista pártnak.

Az 1956-os ellenforradalom után tagja lett a Városi és Megyei Pártbizottságnak és Végrehajtó Bizottságnak.

Közel 10 évig volt a Megyei Fegyelmi Bizottság elnöke.

Bármilyen feladattal bízták meg, legyen az gazdasági vagy politikai feladat, munkáját mindenkor és mindenhol példamutatóan végezte. Kiváló munkáját sokszor magas kitüntetésekkel ismerték el. Többek között 1971-ben Komló Város Díszpolgára kitüntető érmet is megkapta.

Azok közé a kevesek közé tartozott, akik a rendszerváltáskor sem tagadták meg elveiket és tovább küzdöttek megvalósításukért. Elsők között volt, akik Komlón újjászervezték a pártot.

A párthoz mindig hű volt és haláláig az is maradt. Halálával a Munkáspárt Komlói szervezetét nagy veszteség érte.

A Munkáspárt Komlói vezetése és a tagság szomorúan vett búcsút Piegl Jánosunktól 2004. december 15-én. A temetésen jelen volt többek között régi tisztelje, Moldova György író is.

Emlékét örökké megőrizve folytatjuk közösen megkezdett harcunkat a pártért és a munkásosztályért.

Deák Imre

Komlói területi elnök

VESZTESÉGEINK

Nagy András, aki 1968 óta volt a párt tagja, 74 éves korában elhunyt. *Battonyai alapszervezet*

Nemes Istvánné, aki 1951 óta volt a párt tagja, 75 éves korában elhunyt. *Battonyai alapszervezet*

Soproni József, aki 1954 óta volt a párt tagja, 70 éves korában elhunyt. *Mizserfai alapszervezet*

Berkó Sándor, aki 1946 óta volt a párt tagja, 77 éves korában elhunyt. *Dunakeszi alapszervezet*

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az

»OBSERVER« 1064 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146

Terjeszti: a Budapesti és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt., valamint az alternatív lapterjesztők
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft, negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft
Előfizethető a hírlapkiadóknál, a Hírlapelőfizetési Irodában (Helir 1900), a Magyar Posta kerületi hírlapüzletági ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban.
Szedés, tördelés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.
Felelős vezető: Mózes Ferenc ügyvezető igazgató

A Munkáspárt internetcíme: <http://www.munkaspart.hu>